

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Versijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

IEDEREEN WORDT GEACHT DE WET TE KENNEN

*Inaugurale les gegeven in de Rechtsfaculteit der Universiteit te Gent
door Prof. A. VRANCKX, Staatsraad.*

Aan alle takken van het in beschaafde landen geldend positief recht ligt ten grondslag het streven naar rechtvaardigheid en naar orde. Dikwijls doet het positief recht de waarheid geweld aan. Dan heeft het echter nog zijn doel bereikt, als ondanks de krenking van de waarheid, de rechtvaardigheid en de openbare orde zijn gediend.

Wanneer het positief recht de regel stelt « *Infans conceptus pro nato habetur* » schept het een wettelijke fictie, dringt het een « wettelijke waarheid » op, welke niet overeenstemt met de « werkelijke waarheid », maar het dient de rechtvaardigheid, omdat die regel belet dat het kind, geboren na de dood van zijn vader, van de erfenis zou worden uitgesloten.

Wanneer het positief recht een wettelijk vermoeden schept, stelt het een regel die kans heeft aan de waarheid te beantwoorden, maar weigert daardoor eveneens de waarheid te erkennen van de feiten die uitzonderingen zouden zijn op die regel. « *Pater is est quem nuptiae demonstrant* » : door dit wettelijk vermoeden ontslaat het positief recht de betrokkene van elk verder bewijs. Het gaat uit van een vaststelling die in het algemeen met de waarheid overeenstemt. Zelfs wanneer in enige concrete gevallen de waarheid anders zou zijn, is de openbare orde door het wettelijk vermoeden gediend.

* * *

Tot welke soort van wettelijk concept behoort de regel « Iedereen wordt geacht de wet te kennen » ? Schept die regel een wettelijk vermoeden ofwel een wettelijke fictie ?

De regel houdt in dat elke staatsburger — en ook de vreemdeling die zich op ons grondgebied bevindt — wordt geacht niet alleen de wet te kennen, maar ook de politiereglementen van de steden die hij doorkruist, en zelfs de organieke reglementen van de openbare diensten met welke hij handelt. Hij moet de ingewikkelde regelen kennen van de procedure, hij moet weten dat hij zijn recht niet meer kan opeisen wanneer de bepaalde termijn is verstreken, hij moet de weg vinden

in de doolhoven van de sociale en fiscale wetgeving. Hij kan er zich nooit op beroepen die wetten niet te kennen ! Hij moet zelfs kunnen kiezen tussen twee wetten die elkaar tegenspreken. Wanneer de wet voor een dubbele uitleg vatbaar is, wordt hij geacht de interpretatie te kennen, welke de rechter van de wet zal geven. En indien de rechtzoekende zich vergist, indien zijn advocaat zich vergist, indien zijn eerste rechters zich hebben vergist en indien hun uitspraak wordt hervormd door de rechtbank van hogere orde, dan wordt de rechtzoekende veroordeeld tot al de gerechtskosten, op grond van dat andere wettelijk concept « *Error judicis, error partis* » : de dwaling van de rechter is ook die van de rechtzoekende partij en deze betaalt de kosten van het gelag ! (1)

De openbare orde wil het zo omdat geen sociaal samenleven mogelijk is, omdat geen werking van openbare diensten mogelijk is wanneer de wet niet de nodige orde oplegt en omdat de toepassing van de wet onmogelijk ware wanneer vooraf het bewijs moest worden geleverd dat de rechtsonderhorige de wet kent.

* * *

Elke macht heeft de sociale noodzakelijkheid van die regel vooropgesteld. Maar in elke beschaafde wereld heeft men ook aanvaard dat de wet moest verwittigen alvorens toe te slaan (*Bacon*), dat de burgers de wet werkelijk moesten kennen of in staat moesten zijn geweest de wet te kennen. Naast de sociale noodzakelijkheid van de regel, werd erkend de sociale noodzakelijkheid van de bekendmaking.

Beitelde God niet zijn wetten in steen, gaf hij niet aan Mozes het bevel ze ter kennis te brengen van het uitverkoren volk en ze toe te vertrouwen aan de Leviëten die om de zeven jaar de wetten opnieuw moesten bekendmaken ?

Beitelden de Atheners gewoonlijk hun wetten niet in stenen of bronzen zuilen ?

De oudste Romeinse wetgeving is die van de Twaalf Tafelen, een optekening van het bestaande gewoonterecht, welke door de decemviri in 451 vóór Christus

werd bevolen op aandrang van de plebejers, om een einde te maken aan willekeur en rechtsonzekerheid, waarna de Twaalf Tafelen in het openbaar werden tentoongesteld. Ook de latere Romeinse wetgeving werd in tafels gebeeld en tentoongesteld op openbare plaatsen. Bij al de aanklachten van de geschiedenis tegen Caligula, komt die van Suetonius, die hem verwijt dat hij wetten alleen door een heraut had laten omroepen zonder ze aan te plakken en dat hij, wanneer hij ten slotte toch gevolg gaf aan het protest van het volk, ze in zulk klein schrift liet beitelen en ze tentoonde in zulke enge plaats dat het niet mogelijk was ze over te schrijven (2). Maar dit voorbeeld is enig in de geschiedenis van het Romeinse recht en de noodzakelijkheid van de bekendmaking der wetten blijft door de volgende keizers erkend.

Indien wij van het Rijk der Cesaren overgaan naar dit van Karel de Grote, vinden wij in de capitulariën het bewijs van zijn bezorgdheid de wetten te laten kennen. De bekendmaking in de provincies geschiedde door gezanten des Keizers, de *missi dominici*. In ieder district werden de wetten gelezen in aanwezigheid van het volk — *coram populo*.

Frans I, in zijn edict van november 1539, schrijft voor dat zijn verordeningen zullen worden gehangen aan een bord, geschreven in grote letters op perkament, in de zestien wijken van Parijs en in de voorsteden (3).

Gedurende het *oud regime* waren, in onze gewesten, de wettelijke voorschriften eerst verbindend na te zijn bekendgemaakt. De wijze van bekendmaking was niet dezelfde in alle gewesten. In algemene regel werd het edict, voorzien van het zegel van de prins, naar de justitieraden gestuurd die, na lezing ervan te hebben gehoord, het bevel tot bekendmaking gaven. Uitgiften ervan werden neergelegd op de griffies van de raden en de inhoud werd in een register overgeschreven. In elke hoofdplaats of in elke stad werd, bij trompetgeschal, het edict in het openbaar omgeroepen in aanwezigheid van hogere ambtenaren. Dikwijls ook werd de tekst aangeplakt (*Placards*, *Placcaerten*, *Placcæten*) (4).

In Brabant moesten, op grond van de artikelen 4, 5 en 9 van de Blijde Inkomst de statuten, plakkaeten, verordeningen en bevelen worden bekleed met het zegel van Brabant en tegengetekend worden door de secretaris die het recht van handtekening had. Met de weigering van het zegel belette de Raad van Brabant de bekendmaking van alle edicten die met de keuren van Brabant strijdig waren. Zo behield de Raad van Brabant een soort van vetorecht, waarvan hij slechts uitzonderlijk gebruik maakte. Wanneer Jozef II hem het edict betreffende de organisatie van de derde stand overmaakte, weigerde de Raad van Brabant de registratie en de bekendmaking ervan. De keizer beantwoordde die weigering met de overdracht van de bevoegdheid van de Raad van Brabant aan de Grote Raad van Mechelen, maar zes maanden nadien brak de Brabantse revolutie los (5).

Hoezeer de noodzakelijkheid van de bekendmaking algemeen werd aanvaard, blijkt uit de aanhef van het edict van 28 november 1755 van Maria Theresia: «Verscheidene klachten kwamen tot ons wegens het feit dat de plakkaeten en de verordeningen, bestemd voor onze Nederlanden, in vele plaatsen ongekend zijn bij gebreke van bekendmaking, waaruit volgt dat hunne bepalingen zonder gevolg blijven en dat de straffen, gesteld op de overtredingen, niet kunnen worden uitgevoerd.»

In die omstandigheden zou men moeilijk kunnen beweren dat in die tijden de regel: «Iedereen wordt

geacht de wet te kennen» een blote fictie zou zijn geweest, i.a.w. de bevestiging van een feit dat los staat van de werkelijkheid. Integendeel, in de sociale verhoudingen van die tijden bestond een kans dat de regel met de waarheid overeenstemde of ten minste bestond de mogelijkheid voor de burgers, de wet te kennen.

* * *

Heeft de latere ontwikkeling zulk besluit nog gerechtvaardigd?

Gedurende de beginperiode van de Franse revolutie werd getracht de «wettelijke waarheid» nader te brengen tot de «werkelijke waarheid».

Het decreet van 20 oktober - 3 november 1789 bepaalt dat de bekendmaking geschiedt door overschrijving in registers, gehouden op de rechtbanken en op de gedecentraliseerde besturen, door omroeping in het openbaar en door aanplakking.

Het decreet van 14 - 16 frimaire jaar II voert een grote nieuwigheid in: het roept het *Bulletin des lois* in het leven. De wetten worden hierin opgenomen om te worden bekendgemaakt: deze geschiedt door omroeping bij bazuingeschal of tromgeroffel. Om de tien jaren worden de wetten voorgelezen in elke gemeente op een openbare plaats.

Het decreet van 12 vendémiaire jaar IV breekt af met het wettelijk vermoeden en voert een wettelijke fictie in: weliswaar wordt de opneming van de wetten in het *Bulletin des lois* opgelegd, maar bekendmaking door lezing in het openbaar (6) of door aanplakking is niet meer vereist, en de wet treedt in werking vanaf de dag dat zij, in de hoofdplaats van elk departement, wordt overgeschreven door de rechterlijke en administratieve overheden in een register daartoe bestemd. In andere woorden: iedereen wordt geacht de wet te kennen vanaf het ogenblik dat de bestuurlijke en rechterlijke overheden ze kennen!

De wet van 14 ventôse jaar XI wijkt van dit stelsel alleen af doordat de inwerkingtreding van de wet afhankelijk wordt gesteld van het verstrijken van een termijn (7), bepaald door de opneming van de wet in het *Bulletin des lois* en door de afstand van de plaats waar ze werd bekendgemaakt van die waar ze moet worden uitgevoerd.

Door de besluiten van de commissarissen-generaal van de bondgenoten dd. 25 februari en 3 maart 1814 wordt het «*Journal officiel du Gouvernement de la Belgique*» in het leven geroepen. Hierin worden de akten van die overheden en van de gouverneur-generaal opgenomen. Die akten treden in werking in elk arrondissement de derde dag na de aankomst in de hoofdplaats van het Journal, waarin zij voorkomen (Masquelin).

Deze summierere vorm van bekendmaking wordt behouden gedurende het Hollands stelsel: de bekendmaking geschiedt door opneming in het Staatsblad en de inwerkingtreding wordt vastgesteld de twintigste dag na de opneming, tenzij in de wet een nadere termijn wordt bepaald.

Het Voorlopig Bewind roept op 5 oktober 1830 het «*Bulletin des arrêtés et actes du gouvernement*» in het leven, waarin de besluiten en proclamaties van het Voorlopig Bewind worden opgenomen. De inwerkingtreding gaat in elke provincie in met de derde dag na de aankomst van het Bulletin in de hoofdplaats.

Dit bulletin wordt, door het decreet van 27 november 1830, vervangen door het *Bulletin officiel des décrets du Congrès national de la Belgique et des arrêtés du pouvoir exécutif*. Daardoor wordt iedereen geacht het decreet of het besluit te kennen de elfde dag na de uitvaardiging ervan.

Door de inwerkingtreding vast te stellen op een latere datum dan de opneming van de wetten in een speciaal daartoe bestemd blad, hebben al die wetten en besluiten aan de staatsburgers de mogelijkheid geboden van de verbindende bepalingen kennis te nemen. In die omstandigheden kan men voorhouden dat de regel «Iedereen wordt geacht de wet te kennen» meer is dan een wettelijke fictie en dat hij steunt op een wettelijk vermoeden — hoe broos dit ook weze — dat een kans van waarheid inhoudt, vermits het aan de staatsburgers zelf te wijten is dat zij eventueel geen kennis van de wet zouden hebben genomen.

Nadat in België de eerste wetgevende kamers regelmatig waren samengesteld, werd op deze weg voortgegaan.

De wet van 16 september 1831 bepaalde dat de wetten, onmiddellijk na hun afkondiging, in het *Bulletin officiel des lois et arrêtés de la Belgique* ⁽⁸⁾ zullen worden opgenomen en dat zij verbindende kracht zullen verkrijgen de zelfde dag na de afkondiging, tenzij de wet daarover anders zou hebben beschikt.

De wet van 28 februari 1845 verving voor de bekendmaking het *Bulletin Officiel* door de *Moniteur* ⁽⁹⁾ en bepaalde dat de wetten bindende kracht zouden hebben de tiende dag na die van de bekendmaking.

De wet van 18 april 1898 verplicht tot de opneming van de wetten in het *Staatsblad* en beveelt de overdruk ervan in de *Verzameling van wetten en besluiten*, toe te zenden aan de gemeenten die verplicht zijn zich erop te abonneren. De wetten zijn verbindend in het gehele Rijk van de tiende dag na de bekendmaking, tenzij de wet een andere termijn heeft bepaald.

* * *

Dit lang geschiedkundig overzicht moet aantonen dat onze voorouders nooit hebben aanvaard dat een wet de burgers zou kunnen verbinden wanneer ze hun niet ter kennis werd gebracht of wanneer zij althans niet in de mogelijkheid zouden zijn gesteld geweest er van kennis te nemen. Opdat de wet verbindend zou zijn, worden drie elementen vereist: de opneming in een officieel blad, de verspreiding er van, het verstrijken van een bepaalde termijn na die opneming.

Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer de nood dwingt, wordt aan de wet verbindende kracht gegeven vanaf het ogenblik dat zij in het *Staatsblad* verschijnt.

Wanneer men het stelsel van de bekendmaking samenvat, kan de nadruk worden gelegd op de openbaarheid die wordt nagestreefd en die het moet mogelijk maken dat de burgers van de wet kennis zouden nemen. Het vermoeden is dus gerechtvaardigd dat elke burger in staat wordt gesteld de wet te kennen.

Zo heeft de wet het gewild.

Aanvankelijk kwam deze opvatting tot uiting in de arresten van het Hof van Cassatie. Wanneer het Hof van Cassatie moest oordelen over de bindende kracht van de besluitwetten en van de koninklijke besluiten welke werden uitgevaardigd tijdens de bezetting 1914-1918 en die enkel werden bekendgemaakt in het niet-bezette gedeelte van ons grondgebied, heeft het beslist dat de bindende kracht van de wet ontstaat uit een wettelijk vermoeden *juris et de jure* dat verbonden is aan de opneming in het *Staatsblad* en aan het verstrijken van een bepaalde termijn sedert de verschijning ervan, *behoudens het geval van overmacht dat kennismaking van de wet of van het besluit heeft belet* ⁽¹⁰⁾.

Later heeft het Hof van Cassatie die stelling evenwel totaal prijsgegeven. Het arrest van 11 februari 1919 ⁽¹¹⁾

besliste dat de opneming van de wet in het *Staatsblad* niet ten doel heeft de wet ter kennis van het publiek te brengen; de opneming beoogt enkel en uitsluitend op de wet de stempel van authenticiteit te drukken die volstaat om het wettelijk vermoeden te scheppen dat iedereen wordt geacht de wet te kennen. Zo wordt dan bindende kracht gegeven aan de wetten en besluiten niettegenstaande ze werden opgenomen in een *Staatsblad* dat wegens de oorlogsomstandigheden niet kon worden verspreid in het bezette grondgebied en niettegenstaande de burgers niet in de mogelijkheid werden gesteld kennis van de wet te nemen. Overmacht kan niet meer worden ingeroepen.

Het arrest van 4 juni 1919 ⁽¹²⁾ heeft de rechtspraak van het Hof van Cassatie voor goed gevestigd. De stelling, verdedigd door de procureur-generaal Terlinden, welke aan dit arrest voorafgaat en door het Hof werd bevestigd, komt hierop neer:

1° het *Staatsblad*, waarin de besluitwetten werden bekendgemaakt, was gericht tot de gehele natie aan beide zijden van de vuurlijn. Wettelijk moest de regering zich niet bekommeren over de wijze waarop het *Staatsblad* het bezette grondgebied zou bereiken.

2° de bekendmaking is volledig wanneer aan de door de wet van 18 april 1898 gestelde vereisten is voldaan: de opneming in het *Staatsblad* en het verstrijken van een termijn van tien dagen, tenzij in de wet zelf een andere termijn zou bepaald zijn. Wie benevens deze wettelijke openbaarheid een werkelijke openbaarheid zou eisen, die zou bereikt worden door het verspreiden van het *Staatsblad* over het gehele grondgebied, zou aan de door de wet gestelde eisen een voorwaarde toevoegen;

3° ware deze stelling niet juist, dan zouden de Vlamingen niet hebben nagelaten hun onwetendheid in te roepen betreffende de wetten die voor 1898 alleen door de Franse tekst verbindend waren.

Zijn deze argumenten overtuigend?

Het staat vast dat de besluitwetten, bekendgemaakt door het *Staatsblad* in het niet-bezette gebied, aldaar verbindend waren onder de voorwaarden bepaald door de wet van 18 april 1898. Het staat eveneens vast dat die bekendmaking in het gebied, bezet tijdens de oorlog, na de bevrijding — maar eerst van af dit tijdstip — bindende kracht zou geven aan die besluitwetten.

Het argument betreffende de houding der Vlamingen kan tot nadenken stemmen, maar het kan niet dienstig worden ingeroepen. Tegenover die houding — hoezeer ze moreel ook te rechtvaardigen zou zijn geweest — zou het Hof van Cassatie zonder de minste twijfel hebben beslist dat de vrijheid van het gebruik der talen in België niet absoluut is vermits artikel 23 van de grondwet aan de wet toelaat het gebruik der talen te regelen voor de akten van de openbare overheden en dat een wet, die had beslist dat alleen de Franse tekst van de wet verbindend zou zijn, ook door de Vlamingen diende te worden nagekomen!

Dat de tekst, opgenomen in het Belgisch *Staatsblad*, de authentieke tekst van de wet zou zijn, wordt tegengesproken door de regelen van ons publiek recht. De eerste tekst is deze waarover werd gestemd door beide Kamers. Die tekst wordt eerst tot wet door de bekrachtiging door de Koning (artikel 109 van de grondwet). De bekrachtiging en de afkondiging van de wet geschiedt door een zelfde juridische akte. Die tekst van de wet kan niet meer worden gewijzigd dan na een nieuw optreden van de drie takken der wetgevende macht. Die tekst, bekleed met 's Lands zegel, is de authentieke tekst. De tekst, opgenomen in het Belgisch *Staatsblad*, is niet meer dan de reproductie ervan. Hoe zou trouwens een eenvoudig erratum, opgenomen in een later verschenen nummer van het *Staatsblad*, de

oorspronkelijk bekendgemaakte tekst kunnen wijzigen wanneer dit erratum niet kon steunen op een andere tekst, de authentieke tekst, die der bekrachtiging-afkondiging?

De talrijke arresten van het Hof van Cassatie (13) volgens welke de wettelijke bekendmaking geen werkelijke openbaarheid vereist, trachten de wetten van 28 februari 1848 en van 18 april 1898, gestemd ter uitvoering van artikel 129 van de grondwet, te ontzenuwen. Voorzeker heeft de wetgever voorgeschreven dat de wetten, na hun afkondiging, in het Belgisch Staatsblad worden opgenomen en dat ze verbindend zijn in het gehele Rijk de tiende dag na hun bekendmaking, tenzij de wet een andere termijn heeft bepaald. Maar men voegt aan de wet niet toe, wanneer, naast deze twee voorwaarden, de verspreiding van het Belgisch Staatsblad over het grondgebied wordt vereist. De wetten werden opgemaakt om normale, en niet om oorlogstoestanden te regelen. Zij houden onbetwistbaar in dat een werkelijke openbaarheid aan de wet wordt gegeven. Dit blijkt uit de aard zelf van het Staatsblad, dat een blad moet zijn dat geregeld verschijnt en waarop iedereen zich moet kunnen abonneren. Dit blijkt uit artikel 10 van de wet van 18 april 1898 luidens welk de regering de wetten laat overdrukken in een bijzondere verzameling, die gezonden wordt aan de gemeenten en waarop deze verplicht zijn zich te abonneren. Dit blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 28 februari 1845 die, voor de bekendmaking, het *Bulletin officiel* door het Staatsblad heeft vervangen om, volgens de woorden van de toenmalige minister van Justitie, aan het wettelijk vermoeden van de kennis van de wet een hogere graad van waarschijnlijkheid te geven (14). Niets laat toe te besluiten dat de wetgevers van 1845 en van 1898 hebben willen afbreken met een traditie die eeuwenlang in onze gewesten heeft geheerst en die niet wil dat iemand door een wet zou zijn gebonden wanneer hij niet in staat werd gesteld die wet te kennen. Het rechtsgevoel van ons volk komt trouwens in opstand wanneer iemand wordt gestraft zonder ooit te zijn verwittigd geweest.

* * *

Ditzelfde rechtsgevoel heeft ook geëist dat de wetten zouden gesteld zijn in de taal van het volk, eerste voorwaarde voor een behoorlijke bekendmaking.

Werd die voorwaarde geëerbiedigd?

Met de ontvoogding van de gemeenten kwam stilaan het Latijn in onbruik voor het opstellen van publieke akten. Gravin Margaretha van Vlaanderen en Henegouwen (13^e eeuw) gebruikte de gewestelijke taal voor haar verordeningen, Vlaams in het Vlaams gedeelte, Frans in het Waals gedeelte van haar graafschappen. De meeste keuren in onze gewesten waarborgden het recht van de moedertaal voor alle officiële stukken. Artikel 8 van de grondwettelijke Brabantse keure, De Blijde Inkomst (1355) bepaalde dat alle stukken die van de vorst uitgingen of voor hem waren getekend, moesten opgesteld zijn in de taal van de streek waarvoor ze waren bestemd. Met het huis van Bourgondië kwam het Frans op het voorplan voor het uitvaardigen van edicten, maar toch werden de akten, die speciaal voor Vlaamse gewesten waren bestemd, in het Vlaams gesteld, terwijl de bekendmaking, onaangezien de taal van de oorspronkelijke tekst, steeds geschiedde in de taal van de streek. In geval van twijfel of van tegenstrijdigheid van de teksten, was alleen de oorspronkelijke tekst geldig: aldus beslisten de aartshertogen Albrecht en Isabella (28 november 1611, plakkaeten van Brabant, IV, 547).

Tijdens de Franse revolutie was men er niet minder

om bezorgd om degenen die de taal niet spraken waarin de wetten waren gesteld, in staat te stellen de inhoud er van te kennen. Het decreet van 14-16 frimaire jaar II bevat een bepaling op grond waarvan een commissie werd belast met de aanwerving van ambtenaren, nodig voor de vertaling van de decreten in de gewesttalen van Frankrijk en, zo nodig, in vreemde talen (*J. Masquelin*).

Gedurende de Hollandse periode werden de wetten uitgevaardigd in het Nederlands. De Franse teksten, bekendgemaakt in het Staatsblad, waren vertalingen, maar alleen deze vertaalde wetteksten hebben in België bindende kracht bij gebrek aan bekendmaking van de oorspronkelijke tekst.

Het vrije, onafhankelijke België heeft vele lessen vergeten, welke de geschiedenis zo kwistig gaf.

Reeds op 16 november 1830 diende het Voorlopig Bewind aan het Vlaamse volk de eerste vernedering toe. Het besliste dat het *Bulletin officiel des lois et actes du gouvernement* zou gesteld zijn in het Frans. Wat de provincies betreft waar Vlaams of Duits werd gesproken, gaf het aan de gouverneurs opdracht in het bestuursmemoriaal een vertaling te geven van de wetten en van de akten der Regering die op België in zijn geheel toepasselijk waren en van de bijzondere akten die alleen hun provincie aangingen.

Het Nationaal Congres, door decreet van 27 november 1830 besliste dat de decreten van het Nationaal Congres zouden worden overgemaakt aan de Regering, die belast was met de bekendmaking, met een Vlaamse of Duitse vertaling voor de gemeenten waar die talen werden gesproken.

De wet van 19 september 1831 bekrachtigt deze regeling, maar voegt er een overbodige bepaling aan toe, luidens welke de Franse tekst de enige officiële tekst blijft (15).

Artikel 5 van de wet van 28 februari 1845 bevat een soortgelijke bepaling.

De Vlamingen moeten wachten tot de wet van 18 april 1898 die eindelijk aan het Nederlands het zelfde belang toekent als aan het Frans voor het stemmen, het bekrachtigen, het afkondigen en het bekendmaken van de wetten. Artikel 7 van die wet bepaalt dat twistvragen over een verschil tussen de Nederlandse en de Franse tekst worden beslist volgens de wil van de wetgever, die bepaald wordt volgens de gewone regelen der uitlegging, zonder voorrang van de ene tekst op de andere.

Zo is dan de toestand de volgende: al de wetten, gestemd vóór 18 april 1898, en daartoe behoren de Grondwet, de provinciewet, de gemeentewet, en al de wetboeken, zijn slechts geldig in de Franse tekst. De vertalingen hebben geen wettelijke kracht en alleen in de Franse tekst mag de wil van de wetgever worden gezocht.

Later heeft men dat onnoemelijk onrecht willen herstellen. Door het koninklijk besluit van 18 september 1923 werd een commissie belast met het vertalen in de «Vlaamse taal» van de bepalingen der Grondwet, der wetboeken, der wetten en der gebruikelijke besluiten waarvan geen Vlaamse tekst officieel werd bekendgemaakt.

Die commissie heeft buitengewoon belangrijk werk verricht. Maar haar opdracht was te beperkt en de vertaling die door de commissie werd geleverd, werd weliswaar verplicht gesteld voor het onderwijs en voor het opmaken van alle openbare akten uitgaande van de wettelijk gestelde machten, maar alleen de Franse tekst bleef rechtsgeldig, alleen de Franse tekst bleef dienen voor de oplossing van de moeilijkheden die omtrent de betekenis van een bepaling mochten oprijzen.

In 1954 eindelijk riep een koninklijk besluit van 19 januari de *Centrale commissie voor de Nederlandse rechtstaal en bestuurstaal in België* in het leven en een koninklijk besluit van 4 april 1954 richtte de *Commissie belast met de voorbereiding van de Nederlandse tekst van de Grondwet, de wetboeken en de voornaamste wetten en besluiten* op.

Er is geen sprake meer van vertaling, maar van voorbereiding van de Nederlandse tekst; geen sprake meer van een beperking van de opdracht: de commissies zijn bevoegd, zowel wat de teksten betreft die dateren van voor 18 april 1898 als voor deze van latere datum; ten slotte zullen de teksten, door deze commissies opgesteld, worden voorgelegd aan de wetgevende Kamers om aan die teksten kracht van wet te verlenen. Een Nederlandse tekst van de grondwet werd op 17 januari 1956 reeds ingediend bij de wetgevende Kamers. Maar die commissies, die elke week een dag vergaderen onder voorzitterschap van prof. E. Van Dievoet, zullen nog jaren nodig hebben alvorens hun taak te kunnen volbrengen.

Ik meen thans te mogen besluiten.

De regel: «Iedereen wordt geacht de wet te kennen» houdt niet in dat al de burgers de wet kennen, noch dat alle burgers kennis nemen van de wet, noch dat zij, die kennis hebben genomen van de wet, altijd de juiste draagwijdte ervan begrijpen. Die regel houdt alleen in dat aan alle burgers de kans wordt gegeven de wet te kennen. Vanaf het ogenblik dat die kans wordt gegeven, is de openbare orde door de rechtsregel gediend. Vanaf het ogenblik evenwel dat die kans hun wordt ontnomen en dat toch de wetten tegen hen worden uitgevoerd, houdt de Staat op een wettelijke Staat te zijn en houden de burgers op vrije burgers te zijn, omdat in een democratisch land de burgers alleen maar vrij zijn wanneer zij weten welke perken aan hun vrijheid werden gesteld. Zolang integendeel het wettelijk vermoeden dat de burgers bindt betreffende de kennis van de wet, zijn bestaan kan rechtvaardigen door een zo breed mogelijk opgevatte bekendmaking,

hebben de burgers het gevoelen, niet zich te onderwerpen aan een brutale kracht, maar samen te werken met een wettelijk gezag dat door hun geweten wordt aanvaard en waarvan zij de roeping erkennen: orde en rechtvaardigheid doen heersen met slechts die beperkingen van de vrijheid die nodig zijn om aan iederéén het genot der vrijheid te verzekeren.

- (1) G. Renard: *Le droit, la justice et la volonté*, Paris.
- (2) De vita Caesarum, Caligula, kap. XLI.
- (3) M. Dupin: *Lois concernant les lois ou Recueil des dispositions législatives*, Paris, 1820, p. XLIX.
- (4) M. Arntz: *Histoire du mode de publication des lois en France et en Belgique*, La Belgique judiciaire, t. XVIII, n° 4, p. 125; J. Britz, *Code de l'Ancien droit belge*, Bruxelles, 1847, p. 495; E. Defacqz: *Ancien droit belge*, Bruxelles 1873, t. I, p. 125.
- (5) E. Pouillet: *Les constitutions nationales belges*, Académie Royale de Belgique, Mémoires couronnés, 1874, t. XXVI, p. 378-381.
- (6) Het decreet van 12 vendémiaire heeft voor goed een einde gesteld aan de mondelinge bekendmaking van de akten uitgaande van het centraal bestuur. Bekendmaking door middel van omroeping vinden wij nog in artikel 102 van de gemeentewet.
- (7) Voortaan zal in al de opvolgende wetgevingen een termijn worden bepaald, waarvan de inwerkingtreding van de wet afhankelijk wordt gesteld.
- (8) In de vertaling «Staatsblad» genoemd.
- (9) In de vertaling «Moniteur» genoemd.
- (10) Cassatie 28 april 1915, Pas. 1915-1916, I, p. 129; Cassatie 13 november 1917, Pas. I, p. 54; Cassatie 13 november 1916, Pas. 1917, I, p. 54; Cassatie 5 juli 1917, Pas. I, p. 274.
- (11) Pas. 1919, I, p. 9.
- (12) Pas. 1919, I, p. 97.
- (13) 8 juli 1919, Pas. I, p. 178; 18 februari 1920, Pas. I, p. 162; 27 april 1920, Pas. I, p. 124; 20 juli 1920, Pas. I, 1921, p. 71; 25 januari 1921, Pas. I, p. 223; 13 november 1944, Pas. 1945, I, p. 33; 27 november 1944, Pas. 1945, I, p. 54; 11 december 1944, Pas. 1945, I, p. 65; 5 februari 1945, Pas. I, p. 109; 3 juni 1946, Pas. 1946, I, p. 229; 21 april 1947, Pas. 1947, I, p. 167; 21 augustus 1947, Pas. 1947, I, p. 350; 15 maart 1948, Pas. 1948, I, p. 173; 19 augustus 1948, Pas. 1948, I, p. 474.
- (14) «Il y aura évidemment une plus grande publicité donnée à la loi par l'insertion au Moniteur que par l'insertion au Bulletin officiel... La fiction légale de la connaissance de la loi doit s'étendre à tous les citoyens. Cette fiction acquiert un plus grand degré de vraisemblance par l'insertion dans un journal comme le Moniteur... On reconnaîtra que, par ce projet, le gouvernement appelle la publicité la plus entière sur tous ses actes.» (Pasinomie 1848, p. 30-31.)
- (15) Overbodig omdat hij de enige tekst was die uitging van de wetgevende macht, terwijl de vertaling uitging van de regering.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 16 juni 1955.

Voorzitter-Verslaggever: M. Sohier.

Procureur-Generaal: M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten: Mrs. della Faille d'Huyse en De Bruyn.

Wederkerige overeenkomst. — Ontbinding wegens wanprestatie. — Niet-werking van een wegens eenvoudige vertraging in de uitvoering bedongen straf.

Krachtens artikel 1129 B.W. kan de schuldeiser ongetwijfeld tegelijk de nakoming vorderen van de hoofdverbintenis en van de wegens eenvoudige vertraging van de uitvoering bedongen straf.

Zo de schuldeiser echter ervan afziet de zelfs na het bepaalde tijdstip plaats hebbende uitvoering van de hoofdverbintenis te vorderen en de ontbinding van de overeenkomst op grond van foutieve uitvoering door de schuldenaar eist en verkrijgt, doet deze ex tunc uitgesproken ontbinding aan het met het oog op een eenvoudige vertraging gemaakte strafbeding zijn voorwerp verliezen.

De Belgische Staat t/ Tirtiaux.

Gelet op het bestreden arrest, d.d. 24 mei 1954, gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het enig middel: schending van artikelen 1101, 1134, 1136, 1139, 1142, 1146, 1147, 1149, 1150, 1152, 1229 van het burgerlijk wetboek en 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden arrest, vaststellend dat verderder de verbintenis welke hij jegens aanlegger aangegaan had geenszins is nagekomen, en deswege op de eis van aanlegger de verbreking van bedoeld contract uitsprekend ten nadele van verweerder, weigert deze te veroordelen tot betaling van de geldboeten bepaald bij het contract voor vertraging in de levering, die 947.800 frank belopen, en aanlegger veroordeelt om de borgtocht terug te betalen welke op die som diende te worden aangerekend, om reden «dat de verbreking van een contract wegens volledige niet nakoming, door de schuldenaar, van zijn verbintenissen, aan het voor het geval van eenvoudige vertraging bepaalde strafbeding zijn voorwerp doet verliezen; dat immers, naardien de overeenkomst ten gevolge van haar ontbinding, geacht is nimmer be-

staan te hebben, er geen sprake kan zijn van vergoeding wegens vertraging in de uitvoering »;

dan wanneer de overeenkomsten voor partijen als wet gelden, dan wanneer, ingeval daarin een strafbeding is vervat ten aanzien van vertraging in de uitvoering, er geen lagere som mag worden toegekend; dan wanneer de volledige niet nakoming, door het arrest vastgesteld, de vertraging in de uitvoering in zich sluit, die recht geeft op de bepaalde vergoedingen; dan wanneer de verbreking ten nadele van de schuldenaar niet tot gevolg heeft de overeenkomst te doen beschouwen als hebbende nimmer bestaan, dermate dat de schuldeiser geen recht zou hebben op schadevergoeding uit hoofde van niet uitvoering van de overeenkomst, om het even of die schadevergoeding al dan niet bij de overeenkomst is vastgesteld geweest, en inzonderheid op de in de overeenkomst bepaalde vergoedingen voor het geval van vertraging in de uitvoering wegens welke de ontbinding wordt uitgesproken :

Overwegende dat de bestreden beslissing erop wijst, zonder deswege door de voorziening gecritiseerd te worden, dat het strafbeding hetwelk voorkomt in de tussen partijen totstandgekomen overeenkomst en welks toepassing aanlegger vorderde, niettegenstaande de ontbinding van het contract, enkel doelt op de vertraging in de leveringen, mitsdien de ontbinding van de overeenkomst wegens foutieve nakoming, door de schuldenaar van zijn verbintenissen uitsluitend;

Overwegende dat het arrest, in strijd met wat in fine in het middel is gesteld, de ontbinding van de overeenkomst niet heeft uitgesproken « wegens de vertraging in de uitvoering », doch, bij toepassing van artikel 1184 van het burgerlijk wetboek, op grond van « volledige niet uitvoering » van de door verweerder aangegane verbintenissen, welke niet uitvoering te wijten is « noch aan een toeval of aan de overmacht... noch aan een fout van de schuldeiser »;

Overwegende ongetwijfeld, dat naar luid van artikel 1229 van het burgerlijk wetboek, de schuldeiser tegelijk het nakomen mag vorderen van de hoofdverbintenis en van het voor eenvoudige vertraging gemaakte strafbeding;

Doch overwegende dat, zo de schuldeiser, ervan afziend de zelfs na het bepaald tijdstip plaats hebbende uitvoering van de hoofdverbintenis te vorderen, de ontbinding van de overeenkomst wegens foutieve uitvoering door de schuldenaar eist en bekomt, deze ontbinding, ex tunc uitgesproken, aan het voor eenvoudige vertraging gemaakte strafbeding zijn voorwerp doet verliezen;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;
Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 10 juni 1955.

Voorzitter : M. Vandermeersch.

Raadsheer-Verslaggever : M. Neven.

Procureur-Generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten : Mrs. della Faille d'Huyse en Van Rijn.

Onvoldoende redengeving. — Enkele verwijzing naar de in de conclusies van een der partijen uiteengezette middelen.

De verwijzing naar de in de conclusies van een van partijen uiteengezette middelen zonder vermelding, noch zelfs aanduiding van die middelen, voldoet niet aan het voorschrift van artikel 97 Grondwet. Dergelijke verwijzing doet niet de redenen kennen, die geleid hebben tot de overtuiging van de rechter; zij laat zelfs niet toe te onderscheiden wat de rechter in die conclusies als middelen heeft beschouwd.

P.V.B.A. Jacobs & A. Vandenabeele t/ N.V. General Motors Continental en Lievens Michel.

Gelet op het bestreden vonnis op 4 februari 1954 door de Rechtbank van Koophandel te Oostende gewezen;

Overwegende dat verweerder General Motors Continental van verweerder Lievens en van aanlegger de P.V.B.A. Jacobs & Vandenabeele het herstel vorderde van de schade door een aanrijding aan haar voertuig berokkend; dat de Rechtbank van Koophandel verweerder Lievens buiten de zaak gesteld heeft en de aanleggende vennootschap veroordeeld heeft;

Over het eerste middel, schending van artikel 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden vonnis om eiseres voor het ongeval aansprakelijk te verklaren geen andere redenen inroept dan de overweging « dat het klaar en duidelijk blijkt uit de getuigenissen afgenomen tijdens het strafonderzoek en uit de middelen uiteengezet in de conclusies van verweerder Lievens, die de rechtbank verklaart over te nemen, dat de verantwoordelijkheid voor de aanrijding uitsluitend is toe te schrijven aan de bestuurder van het voertuig van de maatschappij Jacobs en Vandenabeele »;

dan wanneer elk vonnis in zichzelf de redenen bevatten moet die de overtuiging van de rechter hebben medegebracht; waaruit volgt dat deze zich er niet mede kan vergenoegen naar een stuk van de rechtspleging, namelijk naar de besluiten van een der partijen, te verwijzen;

Overwegende dat uit het bestreden vonnis blijkt dat de rechter over de grond zijn overtuiging omtrent de uitsluitende verantwoordelijkheid van de geleider van aanlegsters voertuig op twee elementen gegrond heeft, te weten eensdeels de tijdens het strafrechtelijk onderzoek afgenomen getuigenissen, anderdeels, de middelen uiteengezet in de conclusies van Lievens, middelen welke de Rechtbank verklaart over te nemen en dat dit laatste element gezamenlijk met het eerste en niet als overtoollig aangenomen werd;

Overwegende dat de verwijzing naar de in de conclusies van een partij uiteengezette middelen zonder vermelding, noch zelfs aanduiding van die middelen, aan het voorschrift van artikel 97 van de Grondwet niet voldoet; dat dergelijke verwijzing de redenen, welke de overtuiging van de rechter hebben voortgebracht, niet doet kennen; dat zij zelfs niet toelaat te onderscheiden wat de rechter in die conclusies als middelen heeft beschouwd;

Vlaamse Juristen,

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

Om die redenen,

Verbreekt het vonnis in zijn geheel;

Beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de bestreden beslissing;

Veroordeelt verweerder Lievens tot de kosten veroorzaakt door zijn in zaak roepen en verweester General Motors Continental tot de overige kosten;

Verwijst de zaak vóór de Rechtbank van Koophandel te Brugge.

RAAD VAN STATE

4e Kamer. — 28 januari 1956.

Zetel : M.M. Vranckx, voorzitter; Mast, verslaggever, en Buch.

Auditoraat : M. Vander Stichele.

Advocaat : Mr Cuvellez.

1. Lager onderwijs. — Personeel. — Geldelijk statuut (1 en 2).
2. Gemeenten. — Voogdij over de gemeenteverheffen. — Vernietiging (1 en 2).
3. Wetten en besluiten. — Opheffing (1).
4. Administratieve akten. — Geldigheid. — Vormen. — Motieven (1).
5. Administratieve akten. — Geldigheid. — Schending van de wet. — Motieven (2).

1. Waar de regering, na de afkondiging van de wet van 9 april 1955, een vóór die afkondiging genomen beslissing vernietigd heeft waarbij de gemeenteraad woonstvergoedingen toekende aan de hoofden der lagere gemeentescholen, heeft zij zich kunnen steunen op de schending van de wet van 30 juni 1951 die van kracht was toen de vernietigde beslissing werd genomen. De verwijzing naar die wet kan, ondanks haar wijziging bij de wet van 9 april 1955, niet worden gelijkgesteld met een gebrek aan motivering.

... Des te meer dat de vernietigde beslissing terugwerking had op een datum vóór deze (1 mei 1954), waarop de wet van 9 april 1955 in werking is getreden.

2. Waar de regering de door de vernietigde beslissing toegekende woonstvergoeding beschouwde als een deel der wedde, terwijl die vergoeding eveneens werd toegekend aan de schoolhoofden die over een schoolhuis beschikten, en de gemeenteraad de toekenning er van verantwoordde als een compensatie voor de door de wet van 30 juni 1951 verminderde bestuursvergoeding, heeft zij haar macht niet overschreden.

Stad Oostende t/ Belgische Staat (Minister van Openbaar Onderwijs).

Gezien het verzoekschrift dd. 2 augustus 1955 ingediend door het college van burgemeester en schepenen der stad Oostende, daartoe gemachtigd bij gemeenteraadsbeslissing dd. 22 juli 1955;

Overwegende dat het beroep strekt tot de vernietiging van het koninklijk besluit van 11 mei 1955, houdende vernietiging van de beslissing dd. 21 januari 1955, waarbij de gemeenteraad van Oostende, met ingang van 1 januari 1954, een jaarlijkse woonstvergoeding toekende van 14.000 frank aan de hoofden der lagere gemeentescholen, die geen schoolhuis bewonen,

en van 7.000 frank aan de hoofden der zelfde scholen, die wel een schoolhuis bewonen; dat het bestreden koninklijk besluit op 7 juni 1955 aan de verzoekende partij werd betekend;

Overwegende dat de gemeenteraad van Oostende op 21 januari 1955 volgende beslissing nam :

« Met terugwerkende kracht op 1 januari 1954 wordt aan de schoolhoofden van het stedelijk lager onderwijs een woonsvergoeding toegekend van 14.000 frank per jaar voor dezen, die geen schoolhuis bewonen, en van 7.000 frank per jaar voor dezen, die wel een dergelijk huis bewonen »;

dat deze beslissing bij besluit van 23 februari 1955 door de gouverneur der provincie West-Vlaanderen werd geschorst; dat dit schorsingsbesluit op 4 maart 1955 door de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen werd gehandhaafd; dat de gemeenteraad van Oostende op 15 april 1955 van de redenen van het schorsingsbesluit kennis nam; dat hierop het bestreden koninklijk besluit steunt op de overweging dat, « ingevolge het toekennen van de vergoeding in kwestie, het bedrag der globale bezoldiging van de schoolhoofden der lagere gemeentescholen van Oostende hoger ligt dan dat voortspruitend uit de toepassing der wet dd. 30 juni 1951 betreffende de wedde der onderwijzers en de gemeenteraad van Oostende dus de bepalingen van voornoemde wet heeft overtreden;

Overwegende dat de verzoekende partij laat gelden dat de tegenpartij haar macht heeft overschreden door het bestreden koninklijk besluit te steunen op de niet meer van kracht zijnde wet van 30 juni 1951; dat dit koninklijk besluit om dezelfde redenen als niet gemotiveerd zou moeten worden beschouwd;

Overwegende dat de wet van 30 juni 1951 de voordien bestaande weddeschalen en gemeentelijke bijweden der onderwijzers heeft vervangen door de door haar vastgestelde weddeschalen en vergoedingen; dat artikel 1 van de wet van 9 april 1955 tot regeling van de toekenning, door de gemeenten, van weddebijlagen voor het onderwijzend personeel van de lagere scholen en van de bewaarscholen en van hun financiering, de gemeenten machtigt wedden vast te stellen die de bestaande weddeschalen met 20 of 15 % overschrijden naar gelang de klasse waarin de gemeenten zijn ingedeeld; dat bovenvermelde wet deze machtiging enkel geeft met terugwerkende kracht op 1 mei 1954; dat evenwel de door het bestreden koninklijk besluit vernietigde gemeenteraadsbeslissing op 21 januari 1955 werd genomen, d.i. vóór dat de wet van 9 april 1955 in werking trad; dat de tutelaire overheid, bij de beoordeling van de wettelijkheid van de beslissing van de gemeenteraad, zich terecht beroept op de wetgeving die op dat ogenblik toepasselijk was; dat de tegenpartij haar macht niet heeft overschreden door het bestreden koninklijk besluit te steunen op de wet van 30 juni 1951 en de verwijzing naar de bepalingen van die wet niet kan worden gelijkgesteld met een gebrek aan motivering; dat hieruit volgt dat het eerste middel van de verzoekende partij niet kan worden weerhouden;

Overwegende dat de verzoekende partij laat gelden dat de gemeenteraadsbeslissing van 21 januari 1955 niet onder toepassing valt van de wet van 30 juni 1951, daar de toegekende vergoeding geen deel uitmaakt noch van de wedde, noch van de bestuursvergoeding, noch van de vergoeding voor het bezit van diploma's of getuigschriften die samen, volgens deze wet, de bezoldiging uitmaken; dat, volgens de verzoekende partij, de toegekende woonstvergoeding enkel tot doel heeft « voor de schoolhoofden, die geen schoolhuizen be-

wonen en die aan de hoge huurprijs en de hoge prijs van gas en electriciteit zijn onderworpen, de benadeling spruitende uit deze toestand, te herstellen»;

Overwegende dat de gemeenteraadsbeslissing van 21 januari 1955 niet enkel een vergoeding toekent van 14.000 frank aan de schoolhoofden, die geen schoolhuis bewonen, doch ook een vergoeding van 7.000 frank voor dezen, die wel een dergelijk huis bewonen; dat, althans wat deze laatste personen betreft, geen sprake kan zijn van een compensatie voor de hoge huurprijzen en de hoge gas- en electriciteitsstarieven; dat, anderdeels, uit het verslag van het college, dat aan bovenvermelde raadsbeslissing voorafgaat, blijkt dat de woonstvergoeding, waarvan de toekenning werd voorgesteld, bedoeld werd «ter compensatie van de vermindering in bestuursvergoeding»; dat de tegenpartij in die omstandigheden haar macht niet heeft overschreden door te oordelen dat de zogezegde woonstvergoeding een bijwede was, die als zodanig onder toepassing viel van de wet van 30 juni 1951.

Besluit :

Artikel 1. — Het beroep is verworpen.

Artikel 2. — De betaling van het recht van 750 frank, ten titel van kosten, valt ten laste van de verzoekende partij.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

15e Kamer. — 13 oktober 1955.

Voorzitter : M. Schilling.

Raadsheren : M.M. de Foy en Ernst de Bunsyck

Advocaat-Generaal : M. Blondeel.

Advocaten : Mrs. Victor en Maerten.

Onderhoudsgeld. — Niet-betaling van onderhoudsgeld ten behoeve van kind. — Toepassing van art. 360bis W. v. S. — Onttrekking van een kind aan de zorg van hem, aan wie het is toevertrouwd bij nog niet in kracht van gewijsde gegaan bevel in kortgeding. — Toepassing van art. 369bis W. v. S.

Wanneer het kind aan de moeder is toevertrouwd en de vader tot het betalen van een onderhoudsgeld ten behoeve van dit kind is veroordeeld, kan de vader niet onwetend zijn van het feit, dat het kind in een behoeftige toestand komt te verkeren, wanneer hij in het geheel slechts Fr. 1.000 voor het kind betaalt. Veroordeling van de vader op grond van art. 360 bis W. v. S.

Artikel 369 bij W. v. S. beoogt de onttrekking van het kind aan de zorg van hem, aan wie het is toevertrouwd, tegen te gaan gedurende de gehele rechtspleging; het ligt immers voor de hand dat, aangezien een beslissing ten aanzien van het kind moet genomen worden, deze beslissing moet uitgevoerd worden totdat zij door een andere beslissing is vervangen, daar het kind anders gedurende de periode van beroep tegen de eerste beslissing aan niemands hoede zou zijn toevertrouwd. Art. 369 bis W.v.S. is mitsdien ook toepasselijk, wanneer het kind is toevertrouwd bij een bevel in kortgeding, zelfs wanneer dat bevel nog niet in kracht van gewijsde is gegaan.

Van Menxel t/ O. M. en De Mulder b.p.

A) tussen 29 september 1953 en 5 november 1954, wettige vader zijnde van Van Menxel Marius, Con-

stant, Julia, Adolf, Louis, geboren te Duffel, d.d. 29 januari 1952, dit kind in behoeftige toestand te hebben achtergelaten;

B) tussen 25 december 1953 en 5 november 1954, veroordeeld geweest zijnde door een gerechtelijke uitspraak, waartegen geen beroep of verzet meer openstond, om een uitkering tot onderhoud te betalen aan zijn echtgenote, meer dan twee maanden vrijwillig in gebreke te zijn gebleven de termijnen ervan te kwijten;

Tussen 11 en 14 april 1954.

C) Gedurende het verloop van een vordering tot echtscheiding, over de zorg van zijn kind Marius, geboren te Duffel, dd. 29 januari 1952, beslist zijnde bij bevel d.d. 27 april 1954 van de Heer Voorzitter der Burgerlijke Rechtbank te Antwerpen, zetelende in kortgeding, zijn minderjarig kind onttrokken te hebben aan de zorg van hen aan wie het krachtens de beslissing werd toevertrouwd;

.....

Overwegende dat de beroepen regelmatig en tijdig werden ingesteld;

Overwegende dat ten aanzien van betichting A, de feiten bewezen zijn gebleven door het onderzoek vóór het Hof gedaan; dat toen de hoede van het kind aan de moeder toevertrouwd werd, betichte ervan niet onwetend kon zijn dat waar hij 1.000 fr. in totaal voor het kind betaalde, het kind in een behoeftige toestand kwam te verkeren;

Overwegende het feit B), niet weerhouden door de eerste rechter, evenmin bewezen is geworden door het onderzoek voor het Hof gedaan;

Overwegende dat betichte opwerpt ten aanzien van de toepassing van artikel 369 bis van het Strafwetboek dat de beslissing waarbij de voorzitter der rechtbank van eerste aanleg, zetelende in kortgeding, het kind aan de hoede toevertrouwde, geen kracht van gewijsde heeft bekomen;

Dat hij echter uit het oog verliest dat artikel 369 bis beoogt de onttrekking van het kind te beletten tijdens de ganse rechtspleging (Cassatie 7dec. 1925, Pasicrisie 1926, 1, 101); dat het immers voor de hand ligt dat aangezien een beslissing betreffende de hoede van het kind moet genomen worden; deze beslissing moet uitgevoerd worden totdat zij door een andere beslissing vervangen wordt, daar het kind anders tijdens de periode van verhaal tegen de eerste beslissing, aan de hoede van niemand zou toevertrouwd worden;

Dat de feiten der betichting C) aldus bewezen zijn gebleven;

Overwegende dat een te strenge toepassing der strafwet gedaan werd; dat de hiernabepaalde straf een gepaste beteugeling van het vastgestelde misdrijf uitmaken zal;

Overwegende dat de eis der burgerlijke partij gegrond is;

Om deze beweegredenen :

Het Hof, rechtdoende, op tegenspraak,

Ontvangt de beroepen;

Op strafgebied :

Vernietigt het vonnis a quo doch alleenlijk in zoverre het betichte veroordeeld heeft wegens het feit A) tot een hoofdgevangenisstraf van één maand en wegens het feit C) tot een hoofdgevangenisstraf van drie maanden;

Wijzigende desaangaande,

Veroordeelt betichte wegens het feit A) tot een hoofdgevangenisstraf van 15 dagen en wegens het feit C) tot een hoofdstraf van 15 dagen;

Bevestigt voor het overige het bestreden vonnis, en namelijk wat betreft de kosten, de uitgesproken geldboeten, de voorwaardelijkheid voor de toegepaste hoofdgevangenisstraffen, en de vrijspraak voor het feit B);

Verwijst de betichte jegens de openbare partij, in de helft der kosten van beroep;

Op burgerlijk gebied :

Bevestigt het bestreden vonnis en veroordeelt betichte in de kosten van het beroep jegens de burgerlijke partij.

HOF VAN BEROEP TE GENT

6e Kamer. — 5 april 1955.

Voorzitter : M. Vanparijs.

Raadsheren : M.M. De Grootte en Lefebvre.

O. M. : M. Colpaert.

Advocaten : Mrs. Smetrijns en Van Hoecke.

Verdovende middelen. — Verschaffing aan geneesheren door iemand, die niet als apotheker in de provincie gevestigd is en niet een apotheek openhoudt voor het publiek. — Toepasselijkheid van art. 66 W. v. S.

Luidens art. 22 van het K.B. van 31 december 1930 mogen de al dan niet tot depot houden gemachtigde geneesheren zich enkel bij een gevestigde apotheker, die een apotheek open houdt voor het publiek, verdovingsmiddelen aanschaffen.

Verdachte heeft het zich aanschaffen door bedoelde geneesheren van verdovingsmiddelen op de niet wettelijk toegelaten wijze niet enkel uitgelokt, doch rechtstreeks in de hand gewerkt en tot stand gebracht, daar hij zijn daartoe speciaal opgeleide verkoopagenten ten huize van die geneesheren op bestellingen uitstuurde, die hij na optekening rechtstreeks als afgevaardigde beheerder der firma Pharma-Union uitvoerde.

Deze handelingen vallen stellig onder de daden, bedoeld bij artikel 66, tweede casus, W. v. S.

Artikel 28 van voormelde K.B. van 31 december 1930, genomen ter uitvoering van art. 1 van de wet van 24 februari 1921, verwijst betreffende de strafbepalingen uitdrukkelijk naar laatstgenoemde wet.

Artikel 2, lid 2 van de wet van 24 februari 1921 stelt speciaal strafbaar de overtredingen van de Koninklijke Besluiten, betreffende de verdovingsmiddelen, en artikel 6 van die wet verklaart de bepalingen van Boek I W. v. S. toepasselijk op alle door de vorige artikelen bedoelde overtredingen, met inbegrip dan ook van de bij voornoemd artikel 12, lid 2, strafbaar gestelde.

Hieruit volgt, dat de strafbaarstelling, die voortvloeit uit de coördinatie van genoemd art. 2, lid 2, en art. 6 van de organieke wet van 24 februari 1921, een ondeelbaar geheel vormt, zodat onder meer artikel 66 W.v.S. toepasselijk is op de wanbedrijven, bedoeld in de wet van 24 februari 1921 en nader omschreven in het K.B. van 31 december 1930.

De Backer t/ O. M. en Alg. Pharmaceutische Bond.

Verdacht van :

A) Als apotheker nagelaten te hebben de gemeente te bewonen waar zijn apotheek gevestigd is;

B) Als apotheker bij de verbruiker om bestellingen

van geneesmiddelen te hebben verzocht door bemiddeling van bedienden, agenten, bestellers of andere tussenpersonen;

C) Als apotheker tegen betaling of ten kosteloze titel samengestelde of enkelvoudige geneesmiddelen te hebben afgeleverd elders dan in zijn apotheek;

D) Vergiften welke in de pharmacopée met het teken ++ of + S + aangeduid zijn niet in een gesloten, uitsluitend voor de vergiften bestemde bijzondere kast te hebben bewaard;

E) Verdovingsmiddelen voor de verkoop of voor de aflevering bestemd niet in een kast of plaats welke op slot is en uitsluitend voor de bewaring van de verdovingsmiddelen dient, te hebben bewaard met dien verstande dat een apotheker die een apotheek voor het publiek openhoudt, de verdovingsmiddelen in de vergiftkas mag bewaren;

F) Als apotheker die een apotheek voor het publiek openhoudt, meer verdovende middelen voorhanden te hebben gehad dan hij voor zijn apotheek nodig had;

G) Er toe gerechtigd zijnde geneesmiddelen of te leveren, apparaten vermeld in de pharmacopée IV, bl. 633, in zijn apotheek niet voorhanden te hebben gehad;

H) Als mededader om door welke daad ook aan de uitvoering van het wanbedrijf voorzien door art. 22, K.B. 31.12.1930 te weten : het feit dat geneesheren al dan niet deponhoudend zich elders dan bij een in de Provincie gevestigd apotheker, die een apotheek voor het publiek openhoudt, verdovingsmiddelen te hebben aangeschaft, rechtstreeks te hebben medegewerkt, of door welke daad ook, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand, hoger vermeld wanbedrijf niet kon gepleegd worden of nog door misdadige kuiperijen af arglistigheden rechtstreeks tot dit wanbedrijf te hebben aangezet;

I. Op enige andere wijze de geneeskundige praktijk te hebben uitgeoefend dan waartoe hij volgens de inhoud van de wet gerechtigd was;

Te Destelbergen of elders in de loop van 1952;

.....

Overwegende dat de beklaagde, de burgerlijke partij en het Openbaar Ministerie, regelmatig en tijdig in hoger beroep gekomen zijn;

Overwegende dat de verjaring der openbare verordening, ten gepasten tijde gestuit werd, door het beroep van het Openbaar Ministerie, d.d. 17 maart 1954;

a) Wat de telastleggingen A, B, C, D, E, F en G betreft :

Overwegende dat beklaagde in de gebouwen van het nijverheidscomplex der N.V. Pharma-Union te Destelbergen een lokaal als « apotheek » aanwees, dat wezenlijk niet voorkomt als een « apotheek open voor het publiek », zoals dit begrip gehuldigd werd in de artikelen 11, 12 par. 2, 15 par. 2, 17 par. 2, 19, 22 par. 1, 25 par. 2 en 26 par. 1 van de wet van 31 december 1930;

Dat zulks meer bepaald blijkt uit de volgende gegevens van het onderzoek :

1°) dat beklaagde als afgevaardigde-beheerder van de Firma « Pharma-Union », zoals hij zelf bekend, aan de zijkant in het gebouwencomplex van die fabriek tot vervaardiging van pharmaceutische producten, een lokaal voorbehouden heeft, dat hij als « apotheek » betitelt, doch waarvan hij toegeeft dat ze niet afzonderlijk wordt uitgebaat en in feite een onderdeel van de « N.V. Pharma-Union » uitmaakt, waarmede die

zogenaamde apotheek eigenlijk op commercieel gebied één zelfde zaak vormt;

2°) dat de gebeurlijke cliënten, alvorens toegang te verkrijgen tot die kwestieuze apotheek, opzoekingen moeten doen omtrent haar ligging — die blijkbaar aan het publiek niet op behoorlijke wijze aangeduid wordt — en zich vervolgens hoeven aan te melden bij de bedienden van de «N. V. Pharma-Union» in een hall om daarna langs een wachtzaal toegang te verkrijgen tot de beweerdde apotheek;

3°) dat die beweerdde apotheek, volgens verbalisanten, steeds gesloten blijkt te zijn en zelfs de naam van de apotheker niet aanduidt;

4°) dat die apotheek niet als dusdanig ingericht noch uitgerust is met de vereiste apparaten die in het Hoofdgebouw der Pharma-Union voorhanden zijn, zodat het publiek, moest het zich aanbieden zelfs niet zou kunnen bediend worden, waar het om voor te bereiden producten zou gaan;

5°) dat het ten slotte vaststaat, dat het publiek volkomen onwetend was van het bestaan van die apotheek en er zich nooit begaf;

Overwegende dat de eerste rechter dan ook terecht oordeelde dat beklagde, wat zijn activiteit te Destelbergen betreft, niet aan de reglementering van het beroep van apotheker onderhevig was, waar het overigens uit de gegevens van het strafonderzoek ten overvloede blijkt dat zijn ganse bedrijvigheid aldaar uitsluitend gericht was op het fabriceren van bepaalde geneesmiddelen, vooral van verdovingsmiddelen, als industriële productie van het bedrijf «Pharma-Union»;

Dat de eerste rechter derhalve terecht aangenomen heeft dat de telastleggingen omschreven onder letters A, B, C, D, E, F, G, op beklagde wegens die toestand, niet toepasselijk zijn en derhalve niet dienen weerhouden te worden;

b) Wat de telastlegging H betreft :

Overwegende dat beklagde, betreffende de verdenking omschreven onder littera H, geen andere verweermiddelen naar voor brengt, dan deze welke hij reeds in eerste aanleg liet gelden, en welke door de eerste rechter op oordeelkundige wijze werden weerlegd in een reeks motieven, welke het Hof volledig bijtreedt;

Overwegende dat gezien het eensdeels, wgens de evengenoemde beweegredenen vaststaat, dat beklagde geen «voor het publiek open apotheek» hield, en dat anderdeels, luidens artikel 22 van het Koninklijk Besluit van 31 december 1930, de al dan niet tot depothouden gemachtigde geneesheren zich enkel bij een gevestigde apotheker, die een apotheek open houdt voor het publiek, verdovingsmiddelen mogen aanschaffen, — het ter zake uitmaakt is : dat beklagde, die niet in de wettelijke voorwaarden verkeerde om aan genoemde geneesheren leveringen blijkens zijn eigen bekentenis, en zoals ten overvloede spruit uit het onderzoek — op grote schaal en op ononderbroken wijze sedert de loop van 1952 deed, in de Provinciën Antwerpen, Brabant, West-Vlaanderen —, zich plichtig heeft gemaakt aan de telastlegging H;

Overwegende dat beklagde immers het aanschaffen van verdovingsmiddelen op de niet wettelijke toegelaten wijze, van wege bedoelde geneesheren, niet enkel heeft uitgelokt doch rechtstreeks in de hand heeft gewerkt en tot stand bracht, waar hij zijn daartoe speciaal opgeleide verkoopsagenten ten huize van die geneesheren op bestellingen uitstuurde, die hij na optekening, rechtstreeks als beheerder-afgevaardigde der Firma Pharma-Union uitvoerde;

Dat deze handelingen stellig vallen onder de daden voorzien bij artikel 66 van het Strafwetboek, twee casus, en voorkomen als een «zodanige hulp tot het misdrijf, voorzien in artikel 22 van het Koninklijk Besluit d.d. 31 december 1930 dat zonder die bijstand, het voormeld wanbedrijf niet kon gepleegd worden»;

Dat verdachte dan ook als dader — in de omschrijving ten onrechte als mededader betiteld — van het wanbedrijf voorkomt;

Overwegende dat beklagde tot zijn ontlasting in dit verband te vergeefs opwerpt :

1°) dat het mededaderschap ter zake niet strafbaar zou gesteld worden omdat «de Wet» van 31.12.1921 de toepassing van Hoofdstuk VIII van het Strafwetboek niet zou voorzien;

2°) dat beklagde te goeder trouw zou gehandeld hebben;

Overwegende dat het Koninklijk Besluit van 31 December 1930, genomen in uitvoering van artikel 1 der Wet van 24 februari 1921, in zijn artikel 28 betreffende de strafbepalingen, uitdrukkelijk verwijst naar laatstgenoemde wet;

Overwegende nu dat de Wet van 24 februari 1921, in haar artikel 2 par. 2, speciaal de inbreuken beteugelt op de Koninklijke Besluiten betreffende de verdovingsstoffen, en dat artikel 6 van zelfde wet de bepalingen van Boek I van het voorgaande toepasselijk stelt op alle inbreuken door de voorgaande artikelen voorzien, met inbegrip dan ook van die beteugeld bij voornoemd artikel 2 par. 2;

Overwegende dat hieruit volgt dat de beteugeling, voortvloeiende uit de coördinatie der genoemde artikelen 2, par. 2 en 6 van de organieke wet van 24 februari 1921, een ondeelbaar geheel vormt, zodat onder meer artikel 66 van het Strafwetboek toepasselijk is op de wanbedrijven voorzien door de Wet d.d. 24 februari 1921 en nader omschreven in het Koninklijk Besluit d.d. 31 december 1930;

Dat overigens de inbreuken omschreven in het Koninklijk Besluit d.d. 31 december 1930 strafbaar zijn ingevolge de bepalingen van de Wet dd. 24 februari 1921 en artikel 28 van voormeld Koninklijk Besluit slechts een verwijzing uitmaakt naar die Wet;

Overwegende dat beklagde verder vruchteloos zijn goede trouw ter zake inroept, waar het duidelijk blijkt, uit de gegevens door verbalisanten verstrekt, dat hij als fabrikant en groothandelaar in pharmaceutische producten bij omzendbrief d.d. 5 februari 1951 uitgaande van de Secretaris-generaal van Groupharma (stuk VIII der bijlagen aan aanvankelijk proces-verbaal) ervan ingelicht werd dat de verdovende middelen moesten aangekocht worden door de geneesheren in de provincie waar ze verblijven, en dat een einde diende gesteld aan de fictieve apotheken, en daar beklagde ten slotte zelf bekend heeft «dat hij zich de luxe niet kon permitteren om volgens de wetten te leven»;

c) Wat de telastlegging 1 betreft :

Overwegende dat deze verdenking alhier bewezen gebleven is;

Dat verdachte inderdaad, alhoewel hij als apotheker geen voor het publiek open officina hield, verdovende middelen leverde aan al dan niet depothoudende geneesheren buiten de provincie;

Dat hij hierbij, uitsluitend voor de schijn en zonder dat hieraan enigerlei werkelijkheid beantwoordde, een lokaal van zijn nijverheidsinstelling als apotheek liet doorgaan en zich gedroeg in verband met voormelde levering en verschaffing van verdovende middelen

alsof hij wel een voor het publiek open officina hield;

Dat zulks voorkomt als een uitoefening van de geneeskundige praktijk op een andere wijze dan waar-toe hij overeenkomstig de Wet gemachtigd was;

Overwegende dat beklaagde zich ten deze dan ook nogmaals vergeefs beroept op het feit dat hij wel een open officina zou houden en zijn apotheek zou goed-gekeurd zijn door Inspecteur Budts — feit dat geens-zins bewezen is —, vermits, zoals hiervoren vermeld, vaststaat dat het om een apotheek gaat die gesloten is voor het publiek;

Overwegende dat de telastleggingen H en I der-halve vóór het Hof bewezen zijn gebleven zoals zij door de eerste rechter als bewezen werden aangenomen en beoordeeld;

Dat naar het oordeel van het Hof beide telastleggingen het uitwerksel zijn van één en zelfde strafbare handelwijze zodat zij slechts met één enkele straf, namelijk, de zwaarste, dienen beteugeld, en welke hierna zal worden bepaald, met dien verstande dat die feiten ook gepleegd werden na 13 april 1952 (datum van de in voegetrede der wet op de opdecie-men, alsdan bepaald op 190);

Wat de eis van de burgerlijke partij betreft :

Overwegende dat om de beweegredenen in het be-roepen vonnis uiteengezet en welke het Hof bijtreedt, de eerste rechter terecht aangenomen heeft dat de eis der burgerlijke partij ontvankelijk is, en dat de ongeoorloofde handelingen van beklaagde, aan de bur-gerlijke partij een morele schade hebben veroorzaakt, welke dient vergoed te worden;

Dat evenwel de door de eerste rechter toegekende schadevergoeding van 1 frank, buiten verhouding is met het toegebrachte moreel nadeel en billijkerwijze dient gebracht op de som van 2.000 frank, benevens de publicaties in het beroepen vonnis bevolen, welke als herstmiddel van de schadedaad dienen behouden te worden;

Om deze redenen :

Het Hof,
Recht doende, op tegenspraak :
Alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpend;
Ontvangt de ingestelde beroepen en erover beslis-send;

1°) *Op strafrechtelijk gebied :*

Doet het beroepen vonnis te niet in zover het voor de telastleggingen H en I afzonderlijke straffen heeft opgelegd en ten deze opnieuw wijzend bij eenparigheid van stemmen :

Veroordeelt de beklaagde wegens de telastleggingen H en I samen tot een geldboete van 20.000 frank;

Verhoogt deze geldboete met 190 deciemmen, zodat deze aldus gebracht wordt op 20.000 frank;

Beveelt dat bij gebreke van betaling binnen de termijn voorzien door artikel 40 van het Strafwetboek, deze geldboete zal mogen vervangen worden door een gevangenisstraf van twee maanden;

Bevestigt het aangevochten vonnis in zijn overige niet strijdige beschikkingen;

Verwijst de beklaagde in de kosten op het beroep gevallen aan de zijde van het Openbaar Ministerie.

2°) *Op burgerlijk gebied :*

Bevestigt het beroepen vonnis, mits deze enkele wijziging, dat de schadevergoeding toegewezen aan de burgerlijke partij, opgedreven wordt tot de som van

2.000 frank, zodat verdachte veroordeeld wordt om te betalen aan de burgerlijke partij een hoofdsom van 2.000 frank, in stede van 1 frank;

Verwijst beklaagde in de kosten op het hoger beroep gevallen aan de zijde van de burgerlijke partij.

NOOT : De door de veroordeelde ingestelde voorzie-ning in verbreking tegen bovenstaand arrest is bij arrest d.d. 31 oktober 1955 door het Hof van Ver-breking verworpen.

HOF VAN BEROEP TE GENT

6e Kamer. — 13 juli 1955.

Voorzitter : M. Vanparijs.

Raadsheren : M.M. De Groote en Soenens.

Advocaat-Generaal : M. Ely.

Advocaten : Mrs Hubené, Van Eeckhout en De Vriese.

Overspel van de man. — « Echtelijk huis » in de zin van art. 389 W. v. S.

Wanneer een gehuwd man bestendig en voortdurend toegang heeft tot het appartement, waar hij geregeld geslachtelijk omgaat met een andere vrouw dan de zijne, moet dat appartement worden aangemerkt als een plaats, waar hij gewoonlijk en metterdaad ver-blijft en meteen als echtelijk huis in de zin van artikel 389 W.v.S.

O.M. Gheldof en Weidner b.p. t/ Moreels.

Overwegende dat verdachte tijdig en regelmatig beroep aantekende;

Overwegende dat de telastlegging alhier bewezen gebleven is;

Dat immers gebleken is uit de gegevens van het onderzoek, onder meer uit de bekentenis vanwege verdachte en Hannick Marguerite, dat hij sedert juli 1954 en tot op 10 oktober 1954 geregeld met die vrouw geslachtsomgang had, zodat hier wel een geken-merkte voortdurend bestaat;

Dat verder eveneens gebleken is dat verdachte bestendig en voortdurend toegang had tot het apparte-ment, waar de feiten zich voordeden, zodat het voor-komt als een plaats waar hij gewoonlijk en metterdaad verbleef en meteen als echtelijk huis overeenkomstig de bepaling van artikel 389 van het Strafwetboek gekenmerkt is;

Overwegende dat beslist gebleken is dat ingevolge de strafbare gedraging van verdachte zowel de echt-genote van verdachte als de echtgenoot van de bijzit — onderscheidenlijk eerste en tweede burgerlijke partij — zedelijke schade geleden hebben, welke ver-dachte gehouden is te herstellen;

Dat immers het rechtmatig belang van beiden tot hechtheid en onaantastbaarheid van hun onder-scheiden huwelijk en gezin door die strafbare gedra-ging ten zeerste gekrenkt werd;

Dat verder ten aanzien van de burgerlijke partij Weidner Raymond, echtgenoot van de bijzit, indien gebeurlijk de gedraging van de bijzit mede-oorzaak zijn kan van de berokkende schade, dan toch de alhier behandelde onrechtmatige handelingen van verdachte evenzeer en voor haar geheel die schade veroorzaakten;

Overwegende dat de schade door de burgerlijke partijen geleden rechtmatig en oordeelkundig beraamd werd;

.....

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

14 juli 1955.

Voorzitter : M. Vanden Bossche.

Rechters : M.M. De Nys en De Splenter.

Advocaten : Mrs Van Damme en Winderickx.

Rijksmaatschappelijke zekerheid. — Het onderwijzend personeel van een erkende technische school is niet onderworpen aan de wettelijke bepalingen op de maatschappelijke zekerheid.

De leden van het onderwijzend personeel van een erkende technische school zijn niet door een bediendencontract verbonden doch door een contract sui generis, zodat de bepalingen van het Wetsbesluit van 28 december 1944 niet van toepassing zijn.

De bepalingen van het organiek reglement en van het bijzonder statuut van het personeel — en dus niet de wetsbepalingen op het bediendencontract — regelen op gebiedende wijze de rechtsband tussen het schoolcomité en de lesgevers.

R.M.Z. t/ V.Z.W.D. Vrije Vaktekenschool.

Overwegende dat het beroep tijdig werd ingesteld, regelmatig is naar de vorm en ontvankelijk voorkomt;

Overwegende dat de eis, ingeleid door beroeper en door de eerste Rechter ongegrond verklaard, er toe strekt geïntimeerde te horen veroordelen tot betaling van 18.564 fr. als saldo der bijdragen, bijslagen en verwijl-intresten verschuldigd voor de periode van het vierde kwartaal 1950 tot het tweede kwartaal 1953, alsmede de verwijlkosten aan 12 % vanaf 3 oktober 1953 en de kosten van het geding.

Dat volgens een niet ondertekend stuk van de bundel van beroeper, hetwelk volgens zijn titel de besluiten van beroeper voor de eerste Rechter bevat, de eis herleid werd voor de eerste Rechter op 16.157 fr. te vermeerderen met de verwijl-intresten van 12 % 's jaars vanaf 30 oktober 1953;

Overwegende dat om de redenen door de eerste Rechter aangehaald en door deze Rechtbank uitdrukkelijk overgenomen, de leden van het onderwijzend personeel voor wie de bijdragen worden gevorderd, met geïntimeerde niet door een bediendencontract doch door een sui generis contract zijn verbonden, zodat de bepalingen van de Besluit-Wet van 28 december 1944 niet op geïntimeerde van toepassing zijn;

Overwegende dat beroeper vruchteloos voorhoudt dat de bindende kracht van het organiek reglement van de erkende technische school niet geput is uit een bevoegdheid van reglementaire aard doch enerzijds uit de toetreding van het bestuur der school tot de door de subsidiërende macht gestelde voorwaarden en anderzijds uit de toetreding van het onderwijzend personeel tot de hem door het bestuur der school gestelde voorwaarden; dat immers het aanvaarden voor haar personeel van een bijzonder statuut waarvan de algemene inhoud in het K.B. van 12 december 1933 wordt bepaald, een voorwaarde uitmaakte voor de erkenning van geïntimeerde; dat geïntimeerde, zodra zij erkend was, verplicht was het organiek reglement na te leven (artikel 1 zelfde K.B.); dat de bepalingen van het organiek reglement en het bijzonder statuut van het personeel — en dus niet de wetsbepalingen betreffende het bediendencontract — op imperatieve

wijze het rechtsverband tussen geïntimeerde en haar lesgevers regelden;

Overwegende dat de beschouwing die partijen wijden aan artikel 2 van de wet van 18 juni 1930 op het bediendenpensioen en aan artikel 7 der wet van 30 januari 1954 tot regeling der pensioenen der leden van het personeel van de privé-inrichtingen voor technisch onderwijs ter zake niet dienend zijn, vermits geïntimeerde bij ontstentenis van bediendencontract, met haar lesgevers aan de bepalingen van de Besluit-Wet van 28 december 1944 niet blijkt onderworpen te zijn; dat, voor zoveel nodig, alleen de stelling van geïntimeerde kan bijgetreden worden, die voorhoudt dat, bij afwezigheid van een bediendencontract alleen een K.B. de wet op de maatschappelijke Zekerheid van toepassing kan maken op het onderwijzend personeel van het erkend technisch onderwijs (artikel 2, par. 2 Besluit-Wet van 28-12-44); dat de ministeriële omzendbrief van 8 februari 1946, die het regiem der R.M.Z. toepasselijk verklaart op het erkend technisch onderwijs niet een K.B. kan vervangen en de wet van 30-1-54 niet voor gevolg kan hebben op retroactieve wijze te verhelpen aan de onvoldoendheid van de ministeriële omzendbrief van 8-2-46;

Overwegende dat de betalingen die geïntimeerde heeft gedaan niet als erkenning van haar schuld kunnen worden beschouwd, daar zij zich er toe beperkte aan beroeper de sommen over te maken die zij van het ministerie van onderwijs ontving om gedeeltelijk de verschuldigde bijdragen te betalen en geweigerd heeft met eigen middelen de ontbrekende bijdragen te dekken, daar zij betwist aan het regiem der maatschappelijke zekerheid onderworpen te zijn;

Om deze redenen,

De Rechtbank, wijzende op tegenspraak en in hoger beroep, alle meer omvattende besluiten als ongegrond of overbodig verwerpende, verklaart het beroep ontvankelijk doch ongegrond;

Bevestigt het vonnis a quo in al zijn beschikkingen, ook wat de gerechtskosten betreft.

Veroordeelt beroeper tot de gerechtskosten van het hoger beroep.

NOOT : In dezelfde zin : Vrederechter Arendonk, 30 oktober 1954, R.W. 1954-1955, 1029; in dit nummer het bij bovenstaand vonnis bevestigde vonnis van de Vrederechter te Gistel d.d. 3 december 1954; Vrederechter van het tweede kanton te Schaarbeek d.d. 13 mei 1955; Vrederechter van het eerste kanton te Antwerpen d.d. 18 januari 1956. — In andere zin : Vrederechter tweede kanton te Antwerpen d.d. 23 september 1954, R.W. 1954-1955, 859; Vrederechter Borgerhout 16 september 1955, R.W. 1955-1956, 455; Vrederechter derde kanton Antwerpen, 11 juni 1955, R.W. 1955-1956, 957.

VLAAMSE JURISTEN

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

21 oktober 1955.

Voorzitter : M. Moerenhout.

Rechters : M.M. Verbrugghen en Kasiers.

O.M. : M. Vergote.

Staat van personen. — Bevoegdheid van het O.M. ambtshalve vorderingen tot inroeping of betwisting van staat in te stellen.

Het Openbaar Ministerie is bevoegd ambtshalve vorderingen tot inroeping of betwisting van staat voor de burgerlijke rechtbank in te stellen; het ontleent deze bevoegdheid aan artikel 46 van de wet van 20 april 1810.

O.M. t/ Vandeputte en cs.

Overwegende dat de eis er toe strekt te horen verklaren dat de geboorteakte, n° 1.108 in de registers der geboorteakten der stad Kortrijk, op 23 mei 1955, ingeschreven en meldende de aangifte van de geboorte van een kind van het mannelijk geslacht, geboren op 20 mei 1955, te Kortrijk, St-Denijsstraat, 246, uit Blondeel Irena Irma, oud 31 jaar, zonder beroep, geboren te Kortrijk, en uit haar echtgenoot Allaert Valentin, Romain, Eduard, Marthe, oud 34 jaar, nijveraar, geboren te Kortrijk en gehuisvest te Kortrijk, aan welk kind de namen werden gegeven van Allaert Serge, Etienne, Maurice, strijdig is met de werkelijkheid; dat dit kind in werkelijkheid geboren is uit Van Der Plancken Elisabeth, geboren te Gent, op 29 juli 1917, echtgenote van Henry William, Robert, weverijbediende, geboren te Gent, op 2 maart 1915 en wonende te Gent, deze beiden door een niet ontbonden huwelijk verenigd zijnde sinds 24 mei 1939;

Te horen bevelen dat het beschikkend gedeelte van het tussen te komen vonnis zal overgeschreven worden in het lopende register der geboorteakten der stad Kortrijk, onmiddellijk na de aflevering van het afschrift er van aan de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand, en dat er melding van gemaakt zal worden op de rand der betreffende geboorteakte en in de jaarlijkse en tienjaarlijkse tabellen, met verbod voor de bewaarders nog uittreksels of afschriften van deze geboorteakte af te leveren, zonder melding van het vonnis over de staat en de afstamming van het kind.

I. Ontvankelijkheid van de vordering van de Heer Procureur des Konings.

Overwegende dat het Openbaar Ministerie, volgens een groot deel van de rechtsleer (o.m. Kluyskens, Personen- en Familierecht, n° 573 C, 1°, De Page, deel I, n° 260; Dekkers: Précis de Droit Civil Belge, deel I, n° 390) niet gerechtigd zou zijn om ambtshalve vorderingen strekkende tot inroeping of betwisting van staat in te stellen, zulks omdat de staat der personen en inzonderheid de afstamming een aangelegenheid is die hoofdzakelijk de private belangen der families in het gedrang brengt, zodat de eer en de rust der families de voorrang heeft ten overstaan van de strafbeteugeling.

Overwegende dat het enige artikel dat de actiemogelijkheid van het Openbaar Ministerie beperkt, het artikel 327 B.W. is, hetwelk bepaalt dat de strafvordering wegens een misdrijf van verduistering van staat slechts kan aangevangen worden nadat een definitief vonnis over het geschil van staat tussenkwam, vonnis dat krachtens artikel 326 van zelfde

Wetboek, enkel door de burgerlijke rechtbank kan uitgesproken worden;

Overwegende dat de na het burgerlijk wetboek uitgevaardigde wet van 20 april 1810, in haar artikel 46, aan het Openbaar Ministerie een dubbele bevoegdheid heeft verleend: luidens al. 1 van gezegd artikel, de bevoegdheid om rechtstreeks vorderingen in te stellen in de bij de wet voorziene gevallen; luidens a. 2, de bevoegdheid om op de uitvoering van de wetten, besluiten en vonnissen toezicht uit te oefenen, en deze uitvoering ambtshalve te vervolgen in de gevallen die de openbare orde aanbelangen;

Overwegende dat de feiten gepleegd door de tweede verweerder, namelijk de onderschuiving van een kind bij een vrouw die niet bevallen is, door artikel 363 van het Strafwetboek, met opsluiting strafbaar zijn gesteld; dat ongetwijfeld, uitgezonderd wat de klachtdelicten betreft, de toepassing van de strafwet de openbare orde aanbelangt;

Overwegende dat het Openbaar Ministerie bevoegd is om de kwestie van staat door de burgerlijke rechtbank te doen oplossen, vermits artikel 327 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de vervolging van de misdaad omschreven in artikel 363 van het Strafwetboek, eerst kan ingesteld worden nadat de burgerlijke rechtbank zich over de kwestie van staat heeft uitgesproken; dat het niet blijkt dat het de bedoeling is van de wetgever, ter zake de beteugeling van de misdaad omschreven in artikel 363 van het Strafwetboek, afhankelijk te maken van een klacht of van een voorafgaandelijke burgerlijke vordering ingesteld door de benadeelde of belanghebbende persoon; dat, waar de strafwet een voorafgaandelijke klacht vereist, zij dit doet in uitdrukkelijke en ondubbelzinnige bewoordingen (zie artikelen 390 en 450 Strafwetboek);

II. Ten gronde :

Overwegende dat tweede en derde verweerders met elkaar gehuwd zijn vóór de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand te Kortrijk, op 9 september 1944; dat vierde en vijfde verweerders met elkaar gehuwd zijn vóór de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand te Gent, op 24 mei 1939;

Overwegende dat deze beide huisgezinnen feitelijk ontbonden zijn; dat vijfde verweerster, na haar echtgenoot, vierde verweerder, verlaten te hebben, ging samenwonen met tweede verweerder;

Overwegende dat vijfde verweerster op 20 mei 1955, om 23 uur, in de woning van tweede verweerder, en met bijstand van dokter Carl Scheirlynck, vrouwenarts te Kortrijk, een kind van het mannelijk geslacht ter wereld bracht;

Overwegende dat tweede verweerder dit kind op 23 mei 1955, om 10.35 u., aangaf bij de ambtenaar van de Burgerlijke Stand te Kortrijk, als zijnde gesproten uit hem zelf en zijn wettelijke echtgenote, Blondeel Irena, Irma, tweede verweerster, en aan dit kind de voornamen Serge, Etienne, Maurice gaf; dat tweede verweerder, om de ambtenaar van de Burgerlijke Stand te misleiden, zijn trouwboek vertoonde en een aangifte van geboorte model I, b 55 overhandigde, waarop hij zelf valselijk Blondeel Irena Irma als de moeder had voorgesteld, aangifte die hij had laten ondertekenen door Dokter Carl Scheirlynck, aan wie hij gedurende de zwangerschap en tijdens de bevalling steeds had doen geloven dat de behandelde vrouw Blondeel Irena Irma was;

Overwegende dat aldus aan het kind dat ter zake vertegenwoordigd wordt door eerste verweerder, valselijk de staat van wetig kind van tweede en derde

verweerders bij de Burgerlijke Stand te Kortrijk werd toegekend;

Overwegende dat de valsheid van deze staat onbetwistbaar blijkt uit de verklaringen van alle betrokkenen, vervat in de processen-verbaal n° 3077, d.d. 2 juni 1955, van de stedelijke politie te Kortrijk, en n° 366, d.d. 18 juni 1955 van de gemeentelijke politie te Merelbeke, en uit de overige gegevens door dit opsporingsonderzoek bijeengebracht;

Overwegende dat het kind, vertegenwoordigd door eerste verweerder, geboren zijnde uit vijfde verweester, Van Der Plancken Elisabeth, krachtens artikel 312 1e lid van het Burgerlijk Wetboek, als het wettig kind moet beschouwd worden van vierde en vijfde verweerders, als zijnde tijdens hun huwelijk verwekt, behoudens een met goed gevolg door vierde verweerder ingestelde vordering tot ontkenning van vaderschap, overeenkomstig artikel 312 en 313 van het Burgerlijk Wetboek;

Overwegende dat verweerders, alhoewel behoorlijk gedagvaard, geen pleitbezorger hebben gesteld;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Verleent verstek tegenover verweerders, die niet verschijnen en voor het profijt;

Ontvangt de vordering; verklaart ze gegrond.

Zegt voor recht, enz...

NOOT : In dezelfde zin : Rechtbank Gent, 9 januari 1955, R.W. 1954-55, 1344.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS

Kortgeding. — 21 oktober 1955.

Voorzitter : M. Dirix.

Referendaris : M. Cloquet.

Advocaten : Mrs Moreau, Coppieters de Gibson
en De Cuyper.

Handelsnaam. — De namen «PERE NAUD» en «PERNOD» zijn van aard om verwarring te stichten. — Recht om zijn eigen naam als handelsnaam te gebruiken.

Eiseressen zijn gemachtigd om de naam «Pernod» als handelsbenaming te gebruiken voor haar handel in likeuren van anijs; zij hebben van dit recht gebruik gemaakt, lang voordat verweester haar eigen likeuren van anijs op de markt bracht onder de benaming «Liqueur du Père Naud».

Eiseressen hebben recht op de bescherming van hun handelsbenaming, onverschillig of deze benaming al dan niet als merk is gedeponeerd.

Dat recht wordt o.a. gewaarborgd door de artikelen 8 en 10bis van de Unieverdrag van Parijs, dd. 20 maart 1883 en door artikel 2 a) en d) van het K.B. van 23 december 1934.

De benaming «Père Naud» als homoniem van de naam «Pernod» is door haar fonetische identiteit met deze laatste naam onbetwistbaar van aard om verwarring te stichten tussen de firma's en tussen de producten van verweester en die van eiseressen.

De in geschil zijnde benaming mag niet beschouwd worden als een naam, die door iedereen mag gebruikt worden met om het even welke spelling, omdat verscheidene firma's reeds de naam «Pernod»

of «Pernot» openlijk gebruiken en gerechtigd zijn die namen te gebruiken voor de verkoop van alcoholische dranken. Deze firma's mogen voormelde namen niet gebruiken als fantasienamen, voor dewelke de anterioriteit van gebruik een wezenlijke rol speelt, doch als eigen naam, die volgens de burgerlijke stand aan de eigenaar van de firma toekomt of waarvan hij ten minste regelmatig het gebruik heeft verkregen van de persoon, die reeds voormelde naam als handelaar in bedoeld artikel droeg.

De regelmatige dragers van familienamen zijn allen gerechtigd handel te drijven onder hun naam.

N.V. Pernod en N.V. Etablissements Pernod t/
N.V. Mijn Druppeltje.

Overwegende dat beide vordering verknocht zijn en dienen samengevoegd te worden;

Overwegende dat het door verweester niet wordt betwist en dat het trouwens vaststaat, dat eiseressen gerechtigd zijn de naam «Pernod» als handelsbenaming te gebruiken voor haar handel van likeuren van anijs — en dat zij van dit recht gebruik hebben gemaakt, ook in België, lang vóór dat verweester haar eigen likeuren van anijs op de markt bracht onder de benaming «Liqueur du Père Naud»;

Overwegende dat eiseressen recht hebben op de bescherming van hun handelsbenaming, onverschillig of die benaming al dan niet als merk werd gedeponeerd;

dat dit recht haar o.m. gewaarborgd wordt door artikelen 8 en 10bis van het Unieverdrag van Parijs dd. 20 maart 1883, en door artikel 2, a) en d) van het koninklijk besluit van 23 december 1934;

Overwegende dat de benaming «Père Naud» als homoniem van de naam «Pernod», door haar fonetische identiteit met deze laatste naam, onbetwistbaar van aard is om een verwarring te stichten tussen de firma's en tussen de producten van verweester en die van eiseressen;

Overwegende dat die verwarring nog versterkt wordt wanneer de woorden in acht genomen worden die voorkomen op sommige etiketten door de partijen gebruikt;

dat eiseressen inderdaad de naam «Pernod» laten volgen van de vermelding : «Liqueur d'anis», terwijl verweester etiketten gebruikt waarop te lezen staat : «Liqueur du Père Naud» à base d'anis;

Overwegende dat de volmaakte fonetische gelijkheid tussen beide benamingen geenszins gecompenseerd wordt door zodanig verschillen in de voorstelling van de flessen en van de etiketten, dat het gevaar van verwarring van die kant zou verminderd worden;

Overwegende dat verweester ten onrechte meent de litigieuze benaming te mogen beschouwen als een naam die door eenieder mag gebruikt worden met om het even welke spelling, omdat verscheidene firma's reeds de naam «Pernod» of «Pernot» openlijk gebruiken, en gerechtigd zijn die namen te gebruiken voor de verkoop van alcoholische dranken;

Overwegende dat het door verweester niet betwist is geworden dat voormelde firma's gezegde namen niet gebruiken, zoals verweester, als fantasienamen voor dewelke de anterioriteit van gebruik een essentiële rol speelt, doch als eigen naam die aan de eigenaar van de firma volgens de burgerlijke stand toebehoort of waarvan hij tenminste regelmatig het gebruik heeft verkregen van de persoon die reeds gezegd patronymicum als handelaar in bedoeld artikel droeg;

Overwegende dat die regelmatige dragers van

familienamen allen gerechtigd zijn handel te drijven onder hun naam, al weze die handel dezelfde — onder voorwaarde aan hun naam een onderscheidend bestanddeel toe te voegen;

doch dat verweerster in dergelijk geval niet verkeert en dat zij dus niet gerechtigd is de verwarring stichtende benaming verder te gebruiken.

Om deze redenen,

Zegt voor recht dat het feit voor verweerster, in de omstandigheden van de zaak, de benaming «Père Naud» aan haar dranken te geven, strijdig is met de eerlijke gebruiken in zaken van koophandel, dienvolgens bevelen aan verweerster onmiddellijk op te houden de benaming «Père Naud» te gebruiken om de dranken aan te duiden die zij fabriceert of verkoopt;

Verleent akte aan eiseressen van hun voorbehoud, verweerster voor de bevoegde rechtsmacht te vervolgen om de herstelling te vorderen van de schade welke haar door de handelingen van verweerster mocht beïnkend zijn;

Verwijst verweerster in de kosten van beide vorderingen.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE OUDENAARDE

18 maart 1955.

Voorzitter : M. Van de Velde.
Rechters : M.M. Wuyts en Serck.
O. M. : M. Langerock.

Advocaten : Mrs De Rycke, Peckstadt en Rombaut.

Strafrecht. — Oplichting. — Vereisten.

Wanneer een verdachte zich ertoe beperkt heeft door listige woorden en leugenachtige beweringen zich aan anderen toebehorende zaken, namelijk effecten en schuldbrieven, te doen afleveren of afgeven, zonder dat deze woorden en beweringen gepaard gingen met daden of handelingen, die bestemd waren om deze als geloofwaardig te doen aanvaarden, is de ten laste gelegde oplichting evenmin bewezen.

Wanneer niet gebleken is dat het gebruik van valse hoedanigheden door de verdachte de beslissende oorzaak is geweest van de afgifte of aflevering door derden van de effecten of schuldbrieven, is de ten laste gelegde oplichting evenmin bewezen.

O. M. t/ Servaes, Rombaut, Van Dijk.

Verdacht van : de eerste :

Met het doel zich een zaak toe te eigenen, die aan een ander toebehoort, op de hierna gemelde tijdstippen en plaatsen, zich fondsen, schuldbrieven, te hebben doen afgeven of afleveren, hetzij door valse hoedanigheden te gebruiken, hetzij door bedrieglijke handelingen aan te wenden om aan het bestaan van valse ondernemingen, van een ingebeelde macht of een ingebeeld krediet te doen geloven, om hoop of vrees voor een goede uitslag, een ongeval of enige andere hersenschimmige gebeurtenis te verwekken of

om op een andere wijze van het vertrouwen of de lichtgelovigheid misbruik te maken, namelijk ten nadele van 302 personen, sommen schommelend tussen 500 en 125 frank, en de verbintenissen voor bedragen, voor zoveel ze thans nog kunnen bepaald worden, schommelen tussen 500 en 50 frank;

de tweede :

zelfde betichting, maar met andere cijfers;

de derde :

zelfde betichting, maar met andere cijfers;

Gezien het bevel der Kamer van Inbeschuldigingstelling te Gent, in dato 11 november 1954, bij hetwelk de beklaagden voor deze Correctionele Rechtbank verzonden zijn geweest;

Overwegende dat bij de behandeling van de zaak is gebleken dat de verdachten, met uitzondering van verdachte Servaes, zich ertoe beperkt hebben door listige woorden en leugenachtige beweringen zich aan andere toebehorende zaken, namelijk fondsen en schuldbrieven te doen afleveren of afgeven zonder dat deze woorden en beweringen gepaard gingen van daden of handelingen die bestemd waren om deze als geloofwaardig te doen aanvaarden;

Overwegende dat de telastleggingen in hoofde van 2e en 3e verdachten derhalve niet ten genoeg van rechte zijn bewezen (Nijpels en Servais, Code Pénal Belge, art. 496, n° 22);

Overwegende dat het anderzijds is gebleken dat verdachte Servaes in hierna volgende gevallen gebruik gemaakt heeft van valse hoedanigheden met het doel om zich aan andere toebehorende zaken, namelijk fondsen en schuldverbintenissen te doen afleveren of afgeven, namelijk : te Waregem op het einde van 1949 ten nadele van Moreels Clarisse, te Leupegem op 6 september 1950 ten nadele van De Ruyck Simonne, te Nederename op 7 februari en in maart 1951 respectievelijk ten nadele van Mejor Maurice en Martens Margeriet;

Overwegende dat de verjaring regelmatig gestuit werd door het kantschrift van de heer onderzoeksrechter dd. 4 juni 1952;

Overwegende echter dat het niet is gebleken dat het gebruik van de valse hoedanigheden door verdachte in voornoemde gevallen de beslissende oorzaak is geweest van de afgifte of het afleveren door derden van de fondsen en schuldverbintenissen en de telastleggingen in verband met de vier voornoemde gevallen dan ook evenmin zijn bewezen (Nijpels en Servais, op. cit. *ibid.*, n° 16; Constant, Manuel de Droit Pénal, d. II, n° 1137);

Om deze redenen,

De Rechtbank, rechtdoende op tegenspraak,

Ontslaat de beklaagden van de vervolgingen, zonder kosten; beveelt de teruggave van de inbeslaggenomen voorwerpen aan hun respectievelijke rechtmatige eigenaars.

NOOT : Tegen dit vonnis werd geen hoger beroep ingesteld.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

CORRECTIONELE RECHTBANK TE GENT

6e Kamer. — 29 oktober 1955.

Voorzitter : M. Maes.
 Rechters : M.M. De Vriendt en Soetaert.
 O.M. : M. Leroy.
 Advocaten : Mrs Vekemans en Van Hoecke.

1. Gehuwde vrouw. — Optreden in rechte.

2. Onrechtmatige daad. — Recht van de benadeelden op vergoeding, ofschoon zij van hun werkgever een vergoeding ontvangen hebben op grond van de Arbeidsongevallenwet. — Geen verlies aan inkomsten bij arbeidsongeschiktheid gedurende minder dan een maand (art. 8, lid 2, Wet op het Bediendencontract).

1. De gehuwde vrouw, bijgestaan en gemachtigd door haar echtgenoot, is ontvankelijk in haar eis tot vergoeding van pijn en smarten, die eigen goed blijft, en tot vergoeding van de gederfde beroepsinkomsten, die voorbehouden goederen zijn, zodat de vergoeding daarvan eveneens een voorbehouden goed blijft; zij kan immers, wat haar voorbehouden goederen betreft, alleen in rechte staan (artikel 216 B.W.) en wat haar eigen goederen betreft, met machtiging van haar echtgenoot (artikel 215 B.W.), met wie zij in wettelijke gemeenschap is gehuwd.

2. De benadeelde partijen zijn ontvankelijk in hun eis tot vergoeding van de niet-vermogensschade, ook al hebben zij van hun werkgever een vergoeding ontvangen op grond van de Arbeidsongevallenwet. Artikel 19/3° van deze wet sluit inderdaad de toepassing van het gemene recht — in casu artikel 1382 B.W. — slechts uit ten voordele van de werknemers, die bij dezelfde werkgever zijn te werk gesteld, in zover zij de fout begaan hebben bij de uitvoering van hun arbeids- of dienstcontract en derhalve onder het toezicht stonden van de werkgever; dit toezicht is immers de voorwaarde voor de aansprakelijkheid van de werkgever, die door voormeld artikel is opgeheven als compensatie voor forfaitaire aansprakelijkheid voor elk arbeidsongeval, die door de Arbeidsongevallenwet is ingevoerd.

De verzoeker van de schade was hier wel in dienst van dezelfde werkgever als de burgerlijke partijen, doch vervoerde dezen niet, b.v. als autobestuurder in dienst van deze werkgever, zodat artikel 19/3° van meergenoemde wet hier geen toepassing vindt.

De burgerlijke partijen hebben geen verlies aan inkomsten geleden, daar zij op grond van artikel 8 tweede lid, van de wet op het Bediendencontract het recht op hun volle wedde behouden hebben, nu ieder van hen minder dan een maand arbeidsongeschikt is geweest. Voor de eerste maand arbeidsongeschiktheid is niet de wet op de Arbeidsongevallen, doch die op het Bediendencontract toepasselijk.

O.M. en Vandevaire en Dannels b.p. t/
 Van Kerschaever.

Op burgerlijk gebied

Overwegende dat de burgerlijke partij Danneels Diana, bijgestaan en gemachtigd door haar echtgenoot, ontvankelijk is in haar eis tot vergoeding van pijn en smarten, die eigen goed blijft, en tot de vergoeding van de verloren beroepsinkomsten, die voorbehouden goederen uitmaken, zodat de vergoeding er van eveneens een voorbehouden goed blijft (Kluyskens : Huwelijkskontrakt, blz. 261); dat ze immers wat haar voorbehouden goederen betreft alleen in recht kan staan (artikel 216 B.W.) en wat haar eigen goederen betreft met machtiging van haar echtgenoot (artikel 215 B.W.) met wie ze zoals niet betwist wordt, in wettige gemeenschap is gehuwd;

Overwegende dat de beide burgerlijke partijen Danneels en Vandevaire ontvankelijk zijn in hun eis tot vergoeding der extra-patrimoniale schade, hoewel ze van hun werkgever een vergoeding ontvangen hebben op grond van de wet op de arbeidsongevallen;

Overwegende inderdaad, dat artikel 19, 3° van genoemde wet de toepassing van het gemeen recht, in casu artikel 1382 B.W., slechts uitsluit ten voordele van de werknemers, die bij dezelfde werkgever zijn tewerkgesteld, in zoverre zij de fout begaan hebben bij de uitvoering van hun arbeids- of dienstcontract, en derhalve onder het toezicht stonden van de werkgever; dat dit toezicht immers de voorwaarde uitmaakt van de aansprakelijkheid van de bedrijfsleider, welke door genoemd artikel is opgeheven als compensatie voor de forfaitaire aansprakelijkheid voor elk arbeidsongeval, die door de wet op de arbeidsongevallen werd ingevoerd (Verbr. 4 januari 1954, Pas. 1954, I, 375; Noot Horion in Rev. crit. jur. b. 1954, blz. 235);

Overwegende dat Van Kerschaever wel in dienst was van dezelfde werkgever als de burgerlijke partijen, doch deze niet vervoerde, b.v. als autogeleider, in dienst van deze werkgever, zodat artikel 19, 3° van genoemde wet hier geen toepassing vindt;

Overwegende dat de extrapatrimoniale schade billijk mag geschat worden

voor Vandevaire op	Fr. 2.000,—
voor Danneels op	Fr. 2.000,—

Overwegende dat om de boven aangehaald redenen, de burgerlijke partijen eveneens de vergoeding kunnen vorderen van de materiële schade, die ze hebben geleden;

Dat niet betwist wordt :

voor Vandevaire : breken van thermos	Fr. 89,—
voor Danneels : verloren oorring	Fr. 120,—

Overwegende echter dat de burgerlijke partijen geen verlies aan inkomsten hebben geleden, vermits zij op grond van artikel 8, tweede lid van de wet op het bediendencontract het recht op hun volle wedde behouden hebben, nu ze beiden toch minder dan een maand werkonbekwaam zijn geweest;

dat voor de eerste maand werkonbekwaamheid niet de wet op de arbeidsongevallen, maar die op het bediendencontract moet worden toegepast (Delarivière en Namèche, n° 32, blz. 53);

Overwegende dat derhalve het bedrag, gevorderd uit hoofde van verlies aan inkomen, niet kan worden toegerekend (Verbr. 9 juni 1952, Bull. ass.; 1952 blz. 619, met noot M. Gevers);

Overwegende dat derhalve aan de burgerlijke partij Vandevaire Gerardus toekomt 2.089,— fr. en aan de burgerlijke partij Danneels Diana 2.120,— fr.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

1e Kanton. — 18 januari 1956.

Rechter : M. Horion.

Advocaten : Mrs Colson en Van Alsenoy.

Rijksmaatschappelijke zekerheid. — Het onderwijzend personeel van een erkende technische school is niet onderworpen aan de wettelijke bepalingen op de maatschappelijke zekerheid.

Artikel 2 van het wetsbesluit van 28 december 1944 beperkt het toepassingsgebied van het stelsel der maatschappelijke zekerheid tot de werknemers, die gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst of een bediendencontract en bepaalt dat de toepassing op andere overeenkomsten van dienstverlening afhankelijk wordt gesteld van koninklijke besluiten, die gemotiveerde afwijkingen kunnen voorzien.

Er is geen enkel koninklijk besluit verschenen, waarbij de leraars van het bijzonder technisch onderwijs aan het stelsel der maatschappelijke zekerheid zijn onderworpen.

De ministeriële omzendbrief van de minister van Openbaar Onderwijs dd. 8 februari 1946 kon niet een koninklijk besluit vervangen, dat uitdrukkelijk door de wetgeving op de maatschappelijke zekerheid is voorzien.

Uit. art. 7 van de wet van 31 januari 1954, die geen interpretatieve wet is en slechts voor de toekomst geldt, mag niet a contrario besloten worden dat voordien het personeel van het erkende technisch onderwijs wel onderworpen was aan het wetsbesluit van 28 december 1944.

Het essentiële kenmerk van het bediendencontract is de ondergeschiktheid van de bediende tegenover zijn patroon. Dergelijke ondergeschiktheid bestaat niet ten aanzien van een leraar, die onafhankelijk is in de uitoefening van zijn taak van onderricht en opvoeding.

Tussen de leraar en degene, die hem heeft aangesteld, bestaat een overeenkomst sui generis, die onverenigbaar is met een bediendencontract.

R. M. Z. t/ Van Santvoort cs.

Overwegende dat eiser lastens verweerders betaling vordert der som van 50.635 frank wegens achterstallige bijdragen, intresten en bijslagen voor maatschappelijke zekerheid;

Overwegende dat verweerders voorhouden dat het onderwijzend personeel van het erkend technisch onderwijs niet onderworpen is aan de wetgeving op de maatschappelijke zekerheid;

Overwegende dat alinea 1 van artikel 2 van de besluitwet van 28 december 1944, de werkgevers en werknemers die gebonden zijn door een contract van dienstverhuring aan het stelsel der maatschappelijke zekerheid onderwerpt (ter uitzondering van mijnwerkers, handelsmatrozen en personeel der N. M. B. S.), maar dat alinea 2 van zelfde artikel dit toepassingsgebied beperkt tot de werknemers gebonden door een werk- of bediendencontract en voorziet dat de toepassing op andere contracten van dienstverlening afhankelijk gesteld wordt van koninklijke besluiten die gemotiveerde afwijkingen kunnen voorzien;

Dat het vaststaat dat geen enkel koninklijk besluit verschenen is dat de leraars van het technisch onderwijs aan het stelsel der maatschappelijke zekerheid onderwerpt;

Dat weliswaar een ministeriële omzendbrief van de heer minister van Openbaar Onderwijs in dato 8 februari 1946 heeft voorgeschreven dat het régime der maatschappelijke zekerheid zou toegepast worden op het personeel van het erkend vrij onderwijs, maar dat onbetwistbaar dergelijke omzendbrief een koninklijk besluit niet kan vervangen dat uitdrukkelijk door de wetgeving op de maatschappelijke zekerheid werd voorzien;

Overwegende dat eiser zich eveneens steunt op art. 7 der wet van 30 januari 1954 dat beslist dat vanaf 1 januari 1954, de wet van 18 juni 1930 (bediendenpensioenen) en de B. W. van 28 december 1944 niet meer toepasselijk zijn op het personeel van het erkend technisch onderwijs;

Dat eiser hieruit afleidt dat bijgevolg vóór 1 januari 1954 de besluitwet van 28 december 1944 wel toepasselijk was op dit personeel;

Dat deze zienswijze niet kan gevolgd worden;

Dat de wet van 30 januari 1954 voor doel had aan het personeel der vrije onderwijsinstellingen de voordelen toe te kennen der wetten en reglementen van toepassing op het personeel der staatsinstellingen;

Dat artikel 7 er zich toe beperkt te beslissen dat het personeel der vrije instellingen, dat op dezelfde voet geplaatst wordt als het staatspersoneel, wat betreft de pensioenen, niet meer zal mogen genieten van de voordelen spruitende uit de wetten op de oudomsverzekering of zekerheid der werknemers;

Dat onmogelijk uit de wet van 30 januari 1954, die geen interpretatieve wet is, en die slechts voor de toekomst geldt, a contrario het besluit mag getrokken worden dat voordien de leden van het erkend technisch onderwijs wel onderworpen waren aan de besluitwet van 28 december 1944;

Overwegende dat er dan ook enkel nog te onderzoeken valt of de leraars van het erkend technisch onderwijs als bedienden kunnen aangezien worden;

Overwegende dat het essentiële kenmerk van het bediendencontract is : de band van ondergeschiktheid van de bedienden aan zijn patroon;

Dat dergelijke ondergeschiktheid niet bestaat in hoofde van een leraar die onafhankelijk is in de uitoefening van zijn zending van onderricht en opvoeding;

Dat de elementen waarop eiser zich beroept om de ondergeschiktheid te bewijzen, nl. het naleven van een uurrooster, het volgen in het onderwijs van bepaalde richtlijnen, programma's of auteurs, enkel kan doen uitschijnen dat er tussen de leraar en zijn aansteller een overeenkomst « sui generis » ontstaat, die onverenigbaar is met een bediendencontract daar, eenmaal de richtlijnen betreffende het kader van het werk vastgesteld, de leraar volkomen onafhankelijk blijft in de uitvoering der hem toevertrouwde zending, derwijze dat hij, zoals de Werkrechtensraad van Beroep te Antwerpen en Limburg in zijn arrest van 9 november 1936 het zo doeltreffend laat uitschijnen, niet mag aangezien worden als hebbende een louter ondergeschiktheid te bewijzen, nl. het naleven van zin van het woord, dient beschouwd als echte en werkelijke medewerker in het vervullen der sociale plicht het vakonderwijs zo breed mogelijk uit te breiden (R. W. 1936-'37, kol. 1338; zie ook Paul de Visscher, Jur. Louage, d'Ouvrage, 1952, blz. 192 en volg.);

Overwegende dat dus dient beslist dat de leraars niet kunnen beschouwd worden als bedienden en dat bijgevolg de thans in voege zijnde wetsbepalingen inzake maatschappelijke zekerheid ter zake niet toepasselijk zijn.

Om deze redenen,

Rechtdoende tegensprekelijk; verklaren de vordering van eiser ontvankelijk doch ongegrond. Wijzen hem er van af en veroordelen hem tot de kosten er van.

NOOT : Zie in dezelfde zin het vonnis van de Rechtbank te Brugge, dd. 14 juli 1955, in dit nummer opgenomen, en de verwijzing in de noot onder dat vonnis naar rechtspraak in verschillende zin.

VREDEGERECHT TE SCHAARBEEK

13 april 1955.

Rechter : M. Berrewaerts.

Rijksmaatschappelijke zekerheid. — Het onderwijzend personeel van een erkende technische school is niet onderworpen aan de wettelijke bepalingen op de maatschappelijke zekerheid.

De overeenkomst tussen het schoolcomité en het onderwijzend personeel van een erkende technische school is een contract sui generis, volledig afwijkend van en niet verenigbaar met het bediendencontract.

In de algemene economie van de sociale wetgeving worden de leden van het onderwijzend personeel van het bijzonder onderwijs niet beschouwd als bedienden. Een sociale wet, die haar toepassingsgebied beperkt tot de arbeidsovereenkomst en het bediendencontract, terwijl de toepasselijkheid van het regime op andere contracten van dienstverhuring afhankelijk wordt gesteld van de afkondiging van koninklijke besluiten, is dientengevolge niet toepasselijk op het onderwijzend personeel van het E.T.O.

R. M. Z. t/ Aalmoezeniers van de Arbeid.

Overwegende dat de vorderingen, respectievelijk ingeschreven op de algemene rol onder nummers 9040, 9142, 35, 36, 834, verknocht zijn en dienen samen-gevoegd;

Overwegende dat de vijf vorderingen die tegen verweerster ingeleid worden, er toe strekken, verweerster te horen veroordelen de uit hoofde achterstallige bijdragen voor maatschappelijke zekerheid, er inbegrepen de bijslag van 20 % en de verwijlsrenten, verschuldigd wegens maatschappelijke zekerheid ten behoeve van haar onderwijzend personeel volgens de aan het hoofd van de afschriften der exploten afgeschreven uittreksels van rekening, aan aanlegger te betalen;

Wat de ontvankelijkheid betreft :

Overwegende dat verweerster voorhoudt dat deze vorderingen, tegen haar ingeleid in haar hoedanigheid van werkgever van de aan de maatschappelijke zekerheid onderworpen werknemers, niet ontvankelijk zijn om reden dat krachtens de organieke wetgeving in zake erkend technisch onderwijs, alleen het Inrichtend Comité der onderwijsinstellingen als werkgever kan worden beschouwd;

Overwegende dat dit Inrichtend Comité van ieder der onderscheidene scholen van verweerster slechts het uitvoeringsorgaan is van verweerster zelf, die, langs dit Inrichtend Comité om, op wettelijk-gereguleerde wijze haar maatschappelijke doelstellingen nastreeft; dat, waar de beheerraad van de vereniging

zonder winstgevend doel, naar luidt van de beschikkingen van art. 13 van de wet van 27 juni 1951, de machten die hem zijn verleend om de V.Z.W.B. te vertegenwoordigen, aan derden mag afvaardigen, het Inrichtend Comité van verweersters onderscheidene scholen, die geen rechtspersoonlijkheid bezit, slechts de zaken van de V.Z.W.B. beheert en dezer maatschappelijke doelstellingen verwezenlijkt, door op wettelijk gereguleerde wijze, de benoeming, afzetting en bezoldiging van verweersters onderwijzend personeel op zich te nemen; dat de vorderingen, ingeleid tegen verweerster — zijnde de vereniging zonder winstgevend doel — dientengevolge ontvankelijk zijn.

Wat de grond betreft :

Overwegende dat verweerster, onder alle voorbehoud en zonder enige nadelige erkenning, ten gronde voorhoudt dat zij de bijdragen, gevorderd door maatschappelijke zekerheid ten behoeve van haar onderwijzend personeel niet verschuldigd is, vermits — naar zij beweert — het onderwijzend personeel van het erkend technisch onderwijs wettelijk niet onderworpen is aan de wetgeving op de maatschappelijke zekerheid; dat het art. 2, van de besluitwet van 28 december 1944 immers aan het regime van de maatschappelijke zekerheid onderwerpt het gezag, de leiding en het toezicht van een aansteller;

Overwegende dat het alhier gaat over een contract « sui generis », volledig afwijkend en niet verenigbaar met het bediendencontract;

Overwegende dat verweerster trouwens doet opmerken dat in de algemene economie van de sociale wetgeving, de leden van het onderwijzend personeel van het vrij onderwijs niet worden beschouwd als bedienden, hetgeen inderdaad voortvloeit uit het feit dat voor de toepassing van de wet van 18 juni 1945 op het pensioen der bedienden en de besluitwet van 9 juni 1945 op de verzekering tegen arbeidsongevallen (memorie van toelichting), zij met de bedienden gelijkgesteld worden, waaruit noodzakelijk dient afgeleid dat zij, als zodanig, geen bedienden zijn, vermits de wetgever het nodig geacht heeft ze met de bedienden gelijk te stellen;

Overwegende dat een sociale wet die haar toepassingsgebied beperkt tot het arbeids- en bediendencontract, terwijl de toepasselijkheid van het regime op andere contracten van dienstverhuring afhankelijk gesteld wordt van de publicatie van koninklijke besluiten, dientengevolge niet toepasselijk is op het onderwijzend personeel van het E.T.O.; dat indien de besluitwet van 28 december 1944 uit zichzelf van toepassing ware geweest op het onderwijzend personeel van het E.T.O., de ministeriële omzendbrief van 8 februari 1946 immers overbodig was en het regime vanaf 1 januari 1945, en niet vanaf 1 januari 1946, moest toegepast worden, zodat het bestaan zelf van de omzendbrief en het afwijkend regime dat hij invoert, onomstootbaar bewijzen dat de besluitwet uit zichzelf niet voldoende was om het E.T.G. eraan te onderwerpen;

Overwegende dat aanlegger er tenslotte op wijst dat verweerster steeds, zonder enige opmerkingen, de staatstoelagen voor Maatschappelijke Zekerheid van haar leerkrachten heeft in ontvangst genomen en aan eiser heeft overgemaakt, terwijl zij pas thans weigert haar eigen aandeel in die maatschappelijke zekerheid te dragen;

Overwegende dat de technische school in kwestie er zich toe beperkt heeft aan de R. M. Z. de sommen over te maken die zij van het ministerie van Onderwijs ontving om gedeeltelijk de bijdragen aan de R. M. Z.

te betalen, en die zij aan deze bestemming niet mocht onttrekken; dat de school echter ten rechte weigert met eigen middelen de ontbrekende bijdragen en de bijslagen voor laattijdige betaling te dekken, vermits zij niet wettelijk onderworpen is aan het regime der maatschappelijke zekerheid voor haar onderwijzend personeel.

Om deze beweegredenen,

Op tegenspraak en in eerste aanleg rechtdoende; Alle strijdige besluiten van de hand wijzende;

Voegen als verknocht samen, de vorderingen, respectievelijk ingeschreven op de A.R. onder nummers 9040, 9142, 35, 36 en 834;

Verklaren elk dezer vorderingen ontvankelijk, doch ongegrond, wijzen ze af en veroordelen aanlegger tot de kosten.

NOOT: Zie in dezelfde zin in dit nummer Rechtb. Brugge, 14 juli 1955, en de verwijzing in de noot onder laatstgenoemd vonnis naar rechtspraak in verschillende zin.

VREDEGERECHT TE GISTEL

3 december 1954.

Rechter: M. Van Louw.

Advocaten: Mrs Van Damme en Winderickx.

Rijksmaatschappelijke Zekerheid. — Het onderwijzend personeel van een erkende technische school is niet onderworpen aan de wettelijke bepalingen op de maatschappelijke zekerheid.

Het onderwijzend personeel van een erkende technische school is niet gebonden door een contract van dienstverhuring naar de geest en de letter van de wet bij afwezigheid van een band van ondergeschiktheid, die het essentieel kenmerk is van zodanig contract.

Bij een dergelijk onderwijs kan het personeel niet beschouwd worden als bediende naar de geest en de letter van de wet maar slechts als medewerker; het is in de uitvoering van zijn taak niet onderworpen aan het gezag, de leiding en het toezicht van hen, die het hebben aangesteld.

Het gaat hier om een contract sui generis.

Het onderwijzend personeel van het technisch onderwijs heeft een eigen bijzonder statuut, dat vastgesteld is door de organieke wetgeving en uitvoeringsbesluiten betreffende het E.T.O. Dit statuut wijkt op de meest essentiële punten af van de bepalingen der wet op het bediendencontract.

De wettelijke bepalingen op de maatschappelijke zekerheid zijn derhalve niet van toepassing op het onderwijzend personeel van een erkende technische school.

R.M.Z. t/ V.Z.W.D. Vrije Vaktekenschool.

Overwegende dat de verweerster aanvoert dat krachtens de organieke wetgeving in zake erkend technisch onderwijs, alleen het inrichtend comité der onderwijsinstellingen als werkgever kan beschouwd worden, de vordering zijnde niet gericht tegen de werkgever, d.w.z. het inrichtend comité, derhalve niet ontvankelijk is;

Overwegende dat eiser hierop terecht antwoordt dat het inrichtend comité slechts een uitvoeringsorgaan is van de V.Z.W.D. Vrije Vaktekenschool zelf;

Overwegende daarbij dat het organiek reglement bepaalt welke het maatschappelijk doel is van de V.Z.W.D. en het inrichtend comité van de school enkel en alleen als taak heeft de uitoefening van dit maatschappelijk doel;

Overwegende dat de wet van 27 juni 1921 op de vereniging zonder winstgevend doel in haar artikel 13 aan de raad van beheer van die verenigingen toelaat zijn bevoegdheid over te dragen, zodat het inrichtend comité van de Vrije Vaktekenschool in kwestie dient beschouwd te worden als de taak te vervullen hem door de V.Z.W.D. toevertrouwd om juist het maatschappelijk doel door haar betracht te verwezenlijken;

Overwegende dat de vordering dient ontvankelijk verklaard te worden;

Ten gronde:

Overwegende dat verweerster ook aanvoert dat de vordering evenmin zou gegrond zijn uit reden dat het onderwijzend personeel van het erkend technisch onderwijs wettelijk niet zou onderworpen zijn aan de wetgeving op de maatschappelijke zekerheid;

Dat verder redenerend zij aanvoert dat artikel 2 van de B.W. van 28 december 1944 slechts aan het regime van de Maatschappelijke Zekerheid onderwerpt de werkgevers en werknemers die gebonden zijn door een kontrakt van dienstverhuring, maar in paragraaf 2 dit toepassingsgebied beperkt tot het arbeids- en bediendencontract;

Dat in casu het onderwijzend personeel niet gebonden is door een contract van dienstverhuring naar de geest en de letter der wet, dit bij afwezigheid van een band van ondergeschiktheid, welke het essentieel kenmerk van een dergelijk contract uitmaakt;

Overwegende dat bij een dergelijk onderwijs het personeel niet kan beschouwd worden als een bediende naar de geest en de letter der wet, maar slechts als medewerker, en waar eiser verwijst naar die band van ondergeschiktheid welke zou bestaan bij het opleggen van uurrooster, programma, enz., dit enkel de specificatie zou betreffen van de te leveren prestatie, maar zulks niet als gevolg heeft dat een leraar eenmaal de prestatie gespecificeerd in de uitvoering van zijn zending onderworpen zou zijn aan het gezag, de leiding en het toezicht van de aansteller;

Overwegende dat het in casu gaat om een contract sui generis;

Dat inderdaad het niet kan betwist worden dat het onderwijzend personeel van het technisch onderwijs van een eigen bijzonder statuut geniet dat vastgesteld is door de organieke wetgeving en uitvoeringsbesluiten betreffende het E.T.O.;

Dat dit statuut op de meest essentiële punten afwijkt van de beschikkingen der wet op het bediendencontract als daar zijn benoeming, proefperiode, ziekteverlof, ter beschikkingstelling, sancties, enz.;

Dat meestal deze technische scholen zoals in casu slechts een onvolledig programma hebben, het zijn vooral lesgevers die buiten hun eigen beroep nog enkele uren les geven dat als bijverdienste;

Dat volgens de instructies zelf van de Verzekeringplichtige Werkgevers blz. 13, uitgegeven door de R.M.Z., dergelijke bijkomende betrekkingen niet onderworpen zijn aan de maatschappelijke zekerheid;

Overwegende dat waar de absolute band van ondergeschiktheid niet bestaat, zoals in casu dit hier het geval is, het contract van dienstverhuring zelf niet bestaat en door dit feit dan ook het regime van de maatschappelijke zekerheid niet van toepassing kan zijn;

Overwegende derhalve dat de vordering ongegrond is;

Om deze redenen,

Rechtdoende in eerste aanleg en op tegenspraak, alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaren de vordering ontvankelijk doch ongegrond en verwerpen haar.

Veroordelen de eiser tot al de kosten van het geding.

NOOT : Zie in dezelfde zin het vonnis van de Rechtbank te Brugge, d.d. 14 juli 1955, in dit nummer opgenomen, waarbij bovenstaand vonnis werd bevestigd. Verg. de noot onder voormeld vonnis van de Rechtbank te Brugge.

BIBLIOGRAPHIE

Zwitserland

- Aschwanden G.* — Der Erwerb der Mitgliedschaft bei der Aktiengesellschaft. — Zürich 1955.
- Batz H.* — Die Pressefreiheit in heutigen Rechtsordnungen Westeuropas. — Diss. jur. Basel 1955.
- Blättler E.* — Rechtliche Grundlagen staatlicher Wirtschaftslenkung. Diss. jur. Zürich 1955.
- Bodmer F. A.* — Die Kapitalgewinnbesteuerung nach dem neuen zürcherischen Steuerrecht. — Zürich, Kant. Steueramt, 1955.
- Bornard A. M.* — Les modalités du partage successoral ordinaire d'après le Code civil suisse (Art. 610 à 613). Thèse droit Lausanne 1955.
- Bosshard H.* — Die Rechtsordnung der schweizerischen Volksschule. — Diss. jur. Zürich 1955.
- Bühlmann L. V.* — Die Ehre der studentischen Mensur im erfolgreichen Kampfe der legislativen Beratung des schweizerischen Strafgesetzes. — Zürich (im Selbstverlag) 1955.
- Clemente J.* — Le preunzioni come mezzo di prova secondo la pratica della S. R. Rota. — Thèse droit Fribourg 1955.
- Dubois B.* — Die Grafe der völkerrechtlichen Schranken landesrechtlicher Regelung der Staatsangehörigkeit. — Diss. jur. Bern 1955.
- Durrer R.* — Der Schutz des Gesellschafters gegen Zweckänderungen. — Diss. jur. Bern 1955.
- Eicke, E. von.* — Zur Entwicklung des Flurberechtigungsrechtes in Deutschland. — Diss. jur. Basel 1955.
- Engeli J.* — Die Verneinung der Einführung einer Auflösungsklage im Genossenschaftsrecht als Sanktion gegen Mängel des Gründungsvorganges. — Diss. jur. Basel 1954.
- Engler E.* — Die Geschichte der luzernischen Vermögensvollstreckung bis ins 18. Jharhundert im Rahmen der deutschschweizerischen Entwicklung. — Diss. jur. Zürich 1955.
- Ferrier Ch. A.* — La liberté de navigation sur le Rhin de Bâle à la mer. — Diss. jur. Bern 1955.
- Germann O.* — Die juristischen Personen unter dem Bundesfiskus? — Zürich, Wirtschaftsförderung, 1955.
- Giacometti Z.* — Die Freiheitsrechtskataloge als Kodifikation der Freiheit. — Zürich, Orell Füssli, 1955.
- Gottlob R.* — Die Abschreibung im deutschen Einkommensteuerrecht unter besonderer Berücksichtigung der Abschreibungsursachen und -methoden. — Diss. jur. Basel 1955.
- Greber E.* — Die Polizeierlaubnis, ihre Erteilung und ihr Entzug nach luzernischem Recht. — Thèse droit Fribourg 1955.
- Höhn E.* — Die Besteuerung der privaten Gewinne (Kapitalgewinnbesteuerung). — Diss. jur. Zürich 1955.
- Huber H. R.* — Verwaltungsrechtliche Auflagen und Bedingungen und ihr Zusammenhang mit dem Hauptinhalt von günstigen Verwaltungsakten unter besonderer Berücksichtigung der schweizerischen Verwaltungspraxis. — Diss. jur. Zürich 1955.
- Hürlimann E. R.* — Die Bedeutung des Deliktsbetrages im schweizerischen Strafrecht. — Diss. jur. Zürich 1955.
- Hufschmid H.* — Das Zollschuldverhältnis nach deutschem Zollrecht. — Diss. jur. Basel 1955.
- Jaccard M.* — La représentation des incapables privés de discernement dans l'exercice de leurs droits strictement personnels. Etude de droit suisse. — Thèse droit Lausanne 1955.
- Kellerhals H.* — Die Anstalten in Witzwil. — Witzwil, Anstalten 1955.
- Kühl G.* — Die besonderen Gewaltverhältnisse im öffentlichen Recht. — Diss. jur. Bern 1955.
- Luithlen W.* — Einheitliches Kaufrecht und autonomes Handelsrecht. — Thèse droit Fribourg 1955.
- Moos L. R.* — Die umstrittene Frage der Entstehung und Rechtswerkung der diplomatischen Immunität beim offiziellen, nachgeordneten Gesandtschaftspersonal und ihre Bedeutung im Prozess Vitianu. — Diss. jur. Basel 1955.
- Oswald H.* — Der Rekurs an die Überweisungsbehörde im Basler Strafverfahren. — Basel.
- Peter R.* — Zweiseitige Verträge im Konkurs. — Diss. jur. Zürich 1955.
- Schmidt E.* — Das interkantonale Konkordat über den Ausschluss von Steuerabkommen (vom 10. Dezember 1948). — Diss. jur. Basel 1955.
- Schuler Th.* — Das politische Domizil gemäss Artikel 43 der Schweizerischen Bundesverfassung. — Diss. jur. Basel 1955.
- Schweizer O.* — Freie richterliche Rechtsfindung intralegem als Methodenproblem. — Diss. jur. Basel 1955.
- Secrétan R.* — L'organisation du pouvoir judiciaire en Suisse. — Conférence... Montpellier, Impr. P. Déhan 1955.
- Simonius P.* — Die donatio mortis causa im klassischen römischen Recht. (Kapitel I - III). — Diss. jur. Basel 1955.
- Spoerri R.* — Der Investment-Trust nach Schweizerischen Recht. — Diss. jur. Basel 1955.
- Stebler O.* — Die Vernachlässigung von Unterstützungspflichten. Art. 217 StGB. Von O'S. — Solothurn, A. Marti 1955.
- Stuckq G.* — Die staatsrechtliche Funktion der politischen Partei in der Bundesrepublik Deutschland, der République française und der Schweizerischen Eidgenossenschaft. — Dis. jur. Basel 1955.
- Sutermeier P.* — Die rechtliche Stellung der Filmunternehmer in Bezug auf den urheberrechtlichen Schutz der Filmautoren. — Diss. jur. Bern 1955.
- Ticino.* — Dipartimento cantonale di polizia. — Bellinzona (Economato dello Stato) 1952.
- Voska W.* — Der Schutz schweizerischer Hoheitszeichen im Strafrecht. — Diss. jur. Zürich 1955.
- Wüthrich Ch.* — Fragen aus dem Elektrizitätsrecht. — Aufträge des Elektrizitätswerke-Verbandes St Gallen-Alpenzell 1955.

Duitsland

- Hoeres O. J.* — Das Testament und die Erbschaft. — Wiesbaden, Gabler 1955.
- Kreuziger F.* — Was jeder von den Steuern wissen sollte! — Wiesbaden, Gabler 1955.
- Salzmann H.* und *E. Schunck.* — Das Selbstverwaltungsgesetz für Rheinland-Pfalz in der Neufassung vom 5. Oktober 1954. — Siegburg : Reckinger 1955.
- Sartorius C.* — Verfassungs- und Verwaltungsgesetze. — München, Beck 1955.
- Schneider H.* und *H. Zartmann.* — Familienunternehmen und Unternehmertestament. — Heidelberg, Verl.-Ges. « Recht und Wirtschaft » 1955.
- Ziegler G.* — Verwaltungsgesetze des Freistaates Bayern. — München, Beck 1955.

Oostenrijk

- Hans J.* — Wegweiser durch Österreichs Bundesgesetzgebung 1945 - 1955. — Klagenfurt, Hans 1955.
- SWA.* — Probleme des öffentlichen Dienstes. — Wien, Sozialwissenschaftl. Arbeitsgemeinschaft. 1955.

BALIELEVEN**CONFERENTIE VAN DE JONGE BALIE VAN HASSELT**

Prof. René Dekkers : « Overheersende Belangen ».

Het actieve bestuur van de Conferentie van de Jonge Balie van Hasselt mocht niemand minder dan Professor René Dekkers, hoogleraar aan de Universiteit te Brussel en gekend medewerker van H. De Page, als eminente spreker ontvangen. Prof. Dekkers heeft in een fijne en klare uiteenzetting aan de verwachtingen van de toehoorders volledig beantwoord.

Aan de hand van tal van sprekende en zeer actuele voorbeelden bewijst hij dat ons huidig burgerlijk recht niet meer het recht is van gelijke burgers, dat onze huidige wetgeving niet, zo zeer meer gebaseerd is op het liberale beginsel van vrijheid en gelijkheid, maar wel eerder een beschermingsstelsel der overheersende belangen is.

In de materie van de contracten bewees hij o.m. dat het belang van « vlugge bediening van het publiek » van doorslaggevende aard is in een reeks van zgz. toetredingscontracten. De sociale veiligheid en de bestendigheid van de arbeid is een overheersend motief in tal van wettelijke bepalingen inzake arbeidscontracten.

De bescherming van het bedrijf of van het huurogoed was doorslaggevend voor vele beschikkingen in de huidige huur- en pachtwetgeving.

Ook op het terrein van de burgerlijke aansprakelijkheid, zo onderlijnde de spreker, is het oorspronkelijk beginsel van gelijkheid tussen dader en slachtoffer gewijzigd en wel in het voordeel van het slachtoffer.

De mechanisatie van onze levenswijze alsmede de dichtere bevolking hebben zowel de wetgeving zelf als wel de interpretatie der artikelen doen evolueren naar meer zekerheid voor de benadeelden.

Zo b.v. in de wet op de arbeidsongevallen, het solidariteitsbeginsel bij samenloop van misdrijven, de verzekeringen, enz.

Ook het eigendomsrecht heeft de invloed van de bevolkingsdichtheid en de daarmee in verband staande

luidruchtigheid van het huidige leven in een beperkende zin ondergaan.

Meer en meer blijkt, zo besloot Prof. Dekkers, dat er een aantal categorieën, als daar zijn de veiligheid der burgers ook op privaatrechterlijk gebied, overheersende belangen zijn geworden in onze huidige wetgeving.

Mr Bijvoet, Stafhouder, dankt de eminente spreker voor zijn zeer interessante lezing, en de voorzitter der Jonge Balie voor zijn werkdadigheid.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 januari - 31 januari 1956)

I. Staats- en Administratief Recht.

1. *Financiën.* — Bij K.B. van 28 december 1955 (Stbl. 1-2-3 januari 1956, 4) wordt de Minister van Financiën er toe gemachtigd onder door hem vast te stellen voorwaarden een binnenlandse lening genaamd « 4 ¼ lening 1956-1971 » te emitteren.

2. *Financiën.* — Bij M.B. van 28 december 1955 (Stbl. 1-2-3 januari 1956, 5) worden de voorwaarden en modaliteiten betreffende de uitgifte van de « 4 ¼ % lening 1956-1971 » bepaald.

3. *Onderwijs.* — *Rijkstechnische scholen.* — Het K.B. van 5 december 1955 (Stbl. 1-2-3 januari 1956, 9) stelt het organiek reglement der rijkstechnische scholen vast.

4. *Financiën.* — Het M.B. van 20 december 1955 (Stbl. 4 januari 1956, 33) wijzigt de tabel der fiscale bandjes voor gefabriceerde tabak.

5. *Landbouw.* — Het M.B. van 2 januari 1956. Stbl. 6 januari 1956, 58) stelt het bedrag der premieën vast, toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen.

6. *Landsverdediging.* — Het K.B. van 2 januari 1956 (Stbl. 7 januari 1956, 75) stelt de voorwaarden vast voor de aanwerving van kandidaat hulpofficieren van de luchtmacht, van piloten en navigatoren.

7. *Scheepvaart.* — *Sleeplonen.* — Bij M.B. van 28 december 1955 (Stbl. 8 januari 1956, 94) worden voor de periode tot en met 31 maart 1956 de sleep-lonen vastgesteld toe te passen op elk door bemiddeling van de Belgische scheepvaartgroepering gesloten sleepcontract.

8. *Scheepvaart.* — *Liggeld in zake rivierbevrachting.* — Bij M.B. van 28 december 1955 (Stbl. 8 januari 1956, 94) wordt het liggeld inzake rivierbevrachting voor de periode tot en met 31 maart 1956 vastgesteld.

9. *Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.* — Het K.B. van 22 december 1955 (Stbl. 9-10 januari 1956, 110) stelt het organiek kader van het personeel van de nationale onderlinge kas voor kindertoeslagen vast.

10. *Volksgezondheid.* — *Verlenen van premieën voor aankoop van goedkope woningen.* — Het K.B. van

30 december 1955 (Stbl. 11 januari 1956, 128) stelt de voorwaarden vast tot het verlenen van premieën om niet voor de aanbouw, door het privaat initiatief, van goedkope woningen en kleine landeigendommen, alsmede tot het verlenen van premieën om niet voor het verwerven van woningen die gebouwd werden of zullen gebouwd worden voor rekening :

- A. van vennootschappen aangenomen door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken;
- B. van vennootschappen aangenomen door de Nationale Maatschappij voor de kleine landeigendom of van de Nationale Maatschappij voor de kleine landeigendom zelf;
- C. van gemeenten of van commissies van Openbare Onderstand.

11. *Onderwijs*. — Het K.B. van 8 december 1955 (Stbl. 13 januari 1956, 153) regelt de werking en de procedure van de Raad van Beroep voor het onderwijzend personeel van het gesubsidieerd bijzonder onderwijs.

12. *Kernenergie*. — Het K.B. van 7 januari 1956 (Stbl. 13 januari 1956, 156) stelt bij het Ministerie van Economische Zaken een commissie van advies in voor kernenergie.

De benaming van deze commissie is « Nationale Commissie voor de Studie van het vredelievend gebruik der kernenergie ».

13. *Landsverdediging*. — Bij K.B. van 7 januari 1956 (Stbl. 14 januari 1956, 179) wordt het K.B. van 29 oktober 1951 betreffende sommige vergoedingen aan officieren en militairen van lagere rang der rijks-wacht, gewijzigd.

14. *De Rijkswacht*. — Het K.B. van 7 januari 1956 (180) wijzigd het K.B. van 18 maart 1953 houdende gel-delijk statuut van het personeel der rijkswachtreserve.

15. *Ministerie van Landsverdediging*. — Het K.B. van 7 januari 1956 (Stbl. 15 januari 1956, 197) wijzigd het K.B. van 16 maart 1954, houdende vaststelling van de schalen van de bijzondere graden bij het Ministerie van Landsverdediging.

16. *Zeewezen*. — Bij K.B. van 19 december 1955 (Stbl. 15 januari 1956, 198) wordt wegens vaste dienst in het buitenland een vergoeding toegekend aan de personeelsleden van het bestuur van het zeewezen die hun betrekking uitoefenen bij op het Nederlands grondgebied gevestigde diensten.

17. *Verblijfsbelasting*. — Bij K.B. van 30 december 1955 (Stbl. 16-17 januari 1956, 216) worden de in België verblijvende Ierse onderhorigen van de verblijfs-belasting vrijgesteld.

18. *Zeewezen*. — Bij K.B. van 7 december 1955 (Stbl. 16-17 januari 1956, 222) wordt een Nationale Commissie voor de studie van de verontreiniging der zeewateren door olie opgericht.

19. *Leurhandel*. — Het K.B. van 13 december 1955 (Stbl. 18 januari 1956, 244) wijzigd het K.B. van 16 oktober 1951 tot regeling van de uitvoering van het K.B. van 28 november 1939 houdende reglementering van de leurhandel.

20. *Vreemdelingen*. — Het K.B. van 6 december 1955 (Stbl. 19 januari 1956, 269) schrijft maatregelen en

modaliteiten voor in verband met de uitvoering van de wet van 28 maart 1952 op de vreemdelingenpolitie en het K.B. van 3 december 1953 betreffende de voor-waarden waaronder vreemdelingen België kunnen binnenkomen, er verblijven en er zich vestigen.

21. *Ministerie van Openbare Werken*. — Bij K.B. van 22 december 1955 (Stbl. 19 januari 1956, 289) worden sommige graden van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw door andere vervangen.

22. *Vreemdelingen*. — Bij K.B. van 6 december 1955 (Stbl. 20 januari 1956, 302) worden aan zekere in België verblijvende vreemdelingen voorrechten verleend.

23. *Justitie*. — *Personeel der parketten*. — Bij M.B. van 18 januari 1956 (Stbl. 21 januari 1956, 351) wordt het M.B. van 24 december 1920 betreffende het personeel der parketten gewijzigd.

24. *Justitie*. — *Personel der griffiers*. — Het M.B. van 18 januari 1956 (Stbl. 21 januari 1956, 352) stelt de voorwaarden vast voor de aanwerving in vast verband van het personeel der griffies.

25. *Landsverdediging*. — Het K.B. van 14 januari 1956 (Stbl. 22 januari 1956, 368) stelt de voorwaarden en modaliteiten vast betreffende de toekenning van een bijzondere vergoeding aan de geneesheren-officieren en officieren-veeartsen buiten het Rijk.

26. *Landsverdediging*. — Bij K.B. van 14 januari 1956 (Stbl. 22 januari 1956, 369) worden de voor-waarden en modaliteiten vastgesteld voor de toekenning van een bijzondere toelage aan bepaalde offici-eren-geneesheren-specialisten.

27. *Koloniën*. — « *Fonds van de Koning* ». — Bij K.B. van 18 oktober 1955 (Stbl. 23-24 januari 1956, 385) wordt een menslievende instelling met rechts-persoonlijkheid, onder de benaming « Fonds van de Koning » opgericht.

Dit fonds, waarvan de zetel gevestigd is te Leopoldstad, heeft ten doel mede te werken aan de bevoor-dering der woonegelegenheid van de inlanders van Belgisch Kongo en van Ruanda-Urundi.

28. *Landsverdediging*. — Het K.B. van 18 januari 1956 (Stbl. 26 januari 1956, 455) wijzigd het K.B. van 9 oktober 1950 tot vaststelling van het vergoedings-stelsel toepasselijk op de militairen en de met militai-ren gelijkgestelde personen die bij de Belgische strijd-krachten in Duitsland in dienst zijn of opdrachten in Duitsland vervullen.

29. *Justitie*. — Bij K.B. van 14 januari 1956 (Stbl. 27 januari 1956, 476) worden maatregelen genomen tot uitvoering van de wet van 27 juli 1953 tot bepaling van de gevolgen van de toepassing der Duitse wet in het gedeelte van het Belgisch grondgebied dat in mei 1940 wederrechtelijk bij Duitsland werd ingelijfd.

30. *Internationale Overeenkomst*. — In het Stbl. van 28 januari 1956 (522) verscheen de tekst van de overeenkomst tussen België en Zwitserland betref-fende het herstel der oorlogsschade toegebracht aan natuurlijke of rechtspersonen van Zwitserse nationali-teit, gesloten bij wisseling van brieven gedagtekend Brussel 5 januari 1956.

31. *Landbouw*. — Het K.B. van 20 januari 1956

(Stbl. 29 januari 1956, 556) wijzigt het K.B. van 31 maart 1954 betreffende de handel in koemelk.

32. *Onderwijs*. — Het K.B. van 14 januari 1956 (Stbl. 29 januari 1956, 558) regelt de wijze van toekenning, door sommige handelshogescholen, van de graad van geagreerde voor het hoger secundair onderwijs in de handelswetenschappen.

33. *Justitie*. — *Statuut der gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten*. — Krachtens K.B. van 28 januari 1956 (Stbl. 30-31 januari 1956, 570) worden de regels van het geldelijk statuut van het personeel der ministeries toepasselijk verklaard op de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten.

Bij hetzelfde besluit worden de weddeschalen vastgesteld.

II. Handelsrecht.

34. *Wisselbrieven en Orderbriefjes*. — Krachtens de wet van 31 december 1955 (Stbl. 19 januari 1956, 254) worden de bepalingen van de eenvormige wet op de wisselbrieven en orderbriefjes, gevoegd bij het verdrag van 7 juni 1930, en de bepalingen van de artikelen 2 tot 19 van de wet van 10 augustus 1953 gecoördineerd en in titel 8 van boek 1 van het Wetboek van Koophandel ingelast onder de benaming « gecoördineerde wetten op de wisselbrieven en orderbriefjes ».

Deze wet omvat 94 artikelen.

De wet van 20 mei 1872 op de wisselbrief en het orderbriefje wordt krachtens art. 21 van de wet van 10 augustus 1953 ingetrokken.

Deze laatste wet is in werking getreden op 15 september 1953.

III. Arbeidsrecht en Maatschappelijk Hulpbetoon.

35. *Arbeid en Sociale Voorzorg*. — Bij K.B. van 22 december 1955 (Stbl. 1-2-3 januari 1956, 6) wordt een commissie voor de studie van de ordening en de vereenvoudiging van de met de controle op de sociale wetgeving belaste diensten opgericht.

36. *Ziekte- en invaliditeitsverzekering*. — Bij K.B. van 31 december 1955 (Stbl. 13 januari 1956, 150) wordt het organiek K.B. van 22 september 1955 van de ziekte- en invaliditeitsverzekering gewijzigd.

37. *Ziekte- en invaliditeitsverzekering*. — Het M.B. van 29 december 1955 (Stbl. 13 januari 1956, 151) wijzigt het M.B. van 22 september 1955 tot vaststelling van de modaliteiten en voorwaarden voor de erkenning der inrichtingen, instellingen of centra, bevoegd om radio-therapeutische kankerbehandelingen toe te passen.

38. *Ziekte- en invaliditeitsverzekering*. — Het M.B. van 29 december 1955 (Stbl. 13 januari 1956, 152) wijzigt het M.B. van 22 september 1955 tot vaststelling van de modaliteiten en voorwaarden van erkenning van geneesheren-specialisten.

39. *Ziekte- en invaliditeitsverzekering*. — Het M.B. van 29 december 1955 (Stbl. 13 januari 1956, 152) wijzigt het M.B. van 22 september 1955 tot vaststelling van de modaliteiten en voorwaarden van erkenning van verpleegsters en verzorgingspersoneel.

40. *Invalieden, gebrekkigen, enz.* — *Toelagen*. — Het K.B. van 29 december 1955 (Stbl. 21 januari 1956, 337) stelt voor het jaar 1955 het bedrag der toelagen vast toegekend aan de centra tot ondersteuning door de arbeid van onvolwaardigen, invalieden, gebrekkigen, verminkten, blinden, doven en stommen, alsmede aan

de werken en instellingen die aan deze personen thuiswerk verschaffen.

IV. Economisch Recht.

41. *Zuivelnijverheid*. — Bij M.B. van 29 december 1954 (Stbl. 25 januari 1956, 427) wordt het M.B. van 20 december 1948, houdende instelling van een maandelijks statistiek van de voortbrenging in de zuivelnijverheid gewijzigd.

42. *Nijverheidsinrichtingen*. — Bij M.B. van 24 december 1955 (Stbl. 27 januari 1956, 479) wordt een maandelijks statistiek voorgescreven van de beweging van het personeel der nijverheidsinrichtingen welke tien en meer arbeiders tewerk stellen.

V. Fiscaal Recht.

43. *Opslorping*. — *Fusie van vennootschappen*. — Bij de wet van 29 december 1955 (Stbl. 1-2-3 januari 1956, 2) wordt de wet van 24 november 1953, tot bevordering van de opslorping of de fusie van vennootschappen, aangevuld.

44. *Met het zegel gelijkgestelde taxes*. — Bij K.B. van 30 december 1955 (Stbl. 1-2-3 januari 1956, 3) wordt het wetboek en de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes met enkele tijdelijke bepalingen aangevuld.

H. Boonen.

TAALKUNDIGE KRONIJK

LINGUAPHONE LITERARY COURSE FRENCH

II.

Is het geen geestdriftwekkende gedachte dat we naast het gedrukte boek binnenkort eveneens over het gesproken boek zullen beschikken, waarvan de didactische plaat de voorloopster is?

De speelplaat schijnt bestemd te zijn om alle leerzuchtigen onschatbare diensten te bewijzen. De didactische plaat, zoals « Linguaphone » ze heeft opgevat, blijkt het ideaal leermiddel voor degenen, die enigszins vlug van begrip zijn.

Wij hebben ervaren hoe genoeglijk het is te luisteren naar « Linguaphone Literary Course French », waarvan de tekst op twintig plaat zijden werd vastgelegd.

Dhr Daniel Michenot, leraar uitspraak aan het conservatorium te Straatsburg, las de eerste 35 bladzijden voor; Prof. Paul Passy, voorzitter van het Internationale Genootschap voor fonetiek, bladzijden 40-41 en George de Warfaz, directeur van de afdeling Kunst, aan het « Institut Français », bladzijden 38-39, 42-44.

Op onberispelijke wijze draagt de heer Michenot poëzie of proza voor. Zijn zeer keurige uitspraak en verrassende stembuigingen geven aan elke tekst zijn eigen kleur en zijn eigen gevoelswaarde.

Zijn lenig Frans is als een vloeiende stroom in Bossuets « Oraison Funèbre »: ... L'un, par de vifs et continus efforts, emporte l'admiration du genre humain et fait taire l'envie; l'autre jette d'abord une si vive lumière, qu'elle n'osait l'attaquer (blz. 9).

In « Le Bourgeois Gentilhomme » zal de geduldige maître de philosophie aan de pietluttige en sufferige M. Jourdain het alfabet inprenten. Luim en ernst wisselen elkaar af. Luister maar aandachtig naar de buigzame stem van de heer Michenot:

Le maître de philosophie : L.F, en appuyant les dents

rapprochant la mâchoire d'en bas de celle d'en haut : A, E.

M. Jourdain : A, E, A, E, Ma foi ! oui. Ah, que cela est beau.

Le maître de philosophie : L'F, en appuyant les dents d'en haut sur la lèvre de dessous : F A.

M. Jourdan : F A, F A, c'est la vérité. Ah ! mon père et ma mère, que je vous veux de mal (blz. 17 en 19).

In al haar radheid, klanken- en woordenrijkdom horen we de Franse taal in « La Calomnie ». Wil u het spreektalent van de heer Michenot een ogenblik nabootsen ?

Le mal est fait; il germe, il rampe, il chemine, et renforçando de bouche en bouche il va le diable; puis tout à coup, ne sais comment, vous voyez la calomnie se dresser, siffler, s'enfler, grandir à vue d'œil... (blz. 31). Met welk meesterschap, met welk gevoel zouden sprekers als een Frère-Orban, een Hymans, een Lejeune, een Picard of een Woeste een dergelijke zin op hun tegenstanders hebben afgevuurd ? Luister naar die plaat; luister naar die werkwoorden, die als soldaten in een stormloop elkander opvolgen...

De heren P. Passy en George de Warfaz dragen de overige teksten met evenveel kunde en gevoel voor.

Welke zijn de winstpunten voor de luisteraars van « Linguaphone's » letterkundige platen ? 1. Verbetering van de uitspraak; 2. verrijking van de woordenschat; 3. scherper inzicht in de woordkeuze; 4. trapsgewijze aankweking van de Franse taalgteest; 5. verfijning van de letterkundige smaak.

Voor wie zijn die platen bestemd. Voor iedereen ? Advocaten, studenten, intellectuelen, bedienden die het Frans niet voldoende onder de knie krijgen, beschikken over een ongewone en onvermoede gelegenheid om de kennis van die taal uit te breiden of het reeds geleerde duchtig op te frissen. Scholieren, kleine martelaars in onze jachtige en tuchtloze wereld, belast en overbelast met de meest uiteenlopende huistaken, zullen dank zij « Linguaphone's » speelplaten hun Frans met veel minder inspanning aanleren en hun leerstof gemakkelijker bijhouden.

Wij kunnen besluiten. De letterkundige plaat — en hierbij denken we niet op een partijdige wijze aan « Linguaphone's » didaetisch materiaal — is van een onbetwifelbaar nut bij het nieuwerwetse talenonderwijs en bij alle ernstige zelfstudie. We denken o.m. aan enkele platen van de Philips-Inrichtingen. Kijken we niet met bewondering op naar de speelplaat « Pensées de Pascal » ? (Librairie Hachette). « Festival Victory » wijdde een onvolprezen plaat aan Paul Claudel. Deze zal voor alle letterlievenden een bron van kunstgenot blijven.

« Linguaphone » heeft voor onze beschaving geijverd. Voor de studie van de geesteswetenschappen zullen bibliotheken en taal- en letterkundige discotheken weldra naast elkaar een gelijkwaardige plaats innemen.

Albert Blontrock

TIJDSCHRIFTEN

Rechtsgeleerd Magazijn Themis, afl. 1, 1956 :

Prof. Mr J. E. Scholtens : Het huwelijk in het ontwerp-Meijers. — Jhr Mr W. W. Feith : Jubileum van een Gerechtsgebouw.

Nederlands Juristenblad, afl. 8, 25 februari 1956 :

Mr H. C. M. M. Tromp : Hinder. — Mr R. J. C. Cornegoor : Enige opmerkingen over de Adoptiewet. — Mr H. G. M. Van der Voort : De Ouderdomsvoorziening.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie, n° 4434, 25 februari 1956 :

Mr A. W. F. Middelberg : Bezit en Bezitbescherming in de Nederlandse Wetboeken en Ontwerp-Wetboeken (II). — Mr J. J. Beyerman : Alweer « Nil novi sub sole ». — Mr J. Mannoury : Het nieuwe burgerlijk-rechtelijke ontslagrecht. — Juridische beschouwingen door Prof. Mr M. G. Levenbach (III, slot). — Mr P. W. van der Ploeg : Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Erfrecht.

Journal des Tribunaux, n° 4097, 26 février 1956 :

M. La Haye et J. L. Vankerckhove : Le louage de choses. — Jurisprudence.

Revue Pratique du Notariat Belge, 2395e livraison, janvier 1956 :

E. Van Dievoet : Le testament olographe fait en Belgique par un ressortissant néerlandais et la pratique notariale. — Législation. — Revue de la Jurisprudence belge. — Revue de la Jurisprudence étrangère.

Recueils Dalloz et Sirey, 8e cahier, 25 février 1956 :

Robert Vouin : Le constat d'adultère par ministère d'huissier sur ordonnance du président du tribunal civil. — P. A. : Le point de départ du délai d'appel incident en matière correctionnelle. — J. Guionin et Georges Morange : L'irrecevabilité de la concubine à poursuivre contre une collectivité publique la réparation du préjudice résultant de la mort accidentelle de son concubin. — Pierre Gervésie : L'application restrictive de la notion de biens litigieux pour la nomination d'un séquestre, spécialement en matière de liquidation de communauté. — J. V. : Conditions de recevabilité de l'appel du jugement rendu sur opposition à la taxe des frais de l'avoué distractionnaire. — André Rouast : L'opposabilité, à l'action alimentaire de l'enfant adultérin, des fins de non-recevoir de l'art. 340 c. civ. — F. G. : La notation de bonnes mœurs, pour la qualification du délit d'outrage.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"